CZASOPISMO BEZPŁATNE

BIULETYN
SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

MIESIĘCZNIK NR 4 (134)
CZERWIEC 2020
ISSN 1689-7218
www.gminazamosc.pl

1990 - 2020
Gmina Zamość obchodzi **Jubileusz 30-lecia** Samorządów Gminnych w Polsce

WYBORY PREZYDENTA RP 2020

Informacje dla Wyborców: str. 3-5

NOWE UJĘCIE WODY W ŻDANÓWKU

Wraz z ujęciem wody w gminie położono 2,65 km wodociągu - str. 17

ROZTOCZE i CZĘŚĆ GMINY ZAMOŚĆ NA LIŚCIE UNESCO

Transgraniczny rezerwat biosfery „Roztocze", w tym ponad 5000 ha Gminy Zamość, na Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO - str. 36

NOWE POŁĄCZENIA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH

Przez Gminę Zamość prowadzą dwa nowe zielone szlaki rowerowe - str. 38

55 LITRÓW KRWI W 6 GODZIN !!!

Podczas gminnej akcji krwiodawczej „Razem pomimo pandemii" w Żdanowie zebrano 54,9 litrów krwi - str. 24

WYKAZ INWESTYCJI 2019-2020 W GMINIE ZAMOŚĆ str. 18

ZADAJ PYTANIE WÓJTOWI

Poniżej prezentujemy odpowiedź Wójta na pytania Mieszkańców Gminy Zamość. Pytania Wójtowi można zadawać na stronie www.gminazamosc.pl

PYTANIE:

W imieniu mieszkańców Borowiny Sitanieckiej oraz Kolonii Sitaniec zwracam się z prośbą o przywrócenie kursu autobusu nr 10 w godzinach przedpołudniowych – między godziną 11 a 12. Autobus z Borowiny Sitanieckiej do Zamościa wyjeżdża o godzinie 7.22, a kolejny kurs autobusu jest po godzinie 15. Przerwa między autobusami jest zbyt duża. Mieszkańcy jadący do Zamościa po zakupy, do lekarza czy w innych sprawach o godzinie 7.22 nie mają czym wrócić do domu. Trudno czekać na kolejny autobus 8 godzin. Można ewentualnie rozpatrzeć rentowność kursu autobusu po godzinie 20 i przenieść go na godziny przedpołudniowe między godziną 11 a 12.
Proszę o pozytywne rozpatrzenie prośby. Pozdrawiam.

03.06.2020 r.

ODPOWIEDŹ WÓJTA:

Witam i dziękuję za e-mail. O funkcjonowaniu komunikacji podmiejskiej w Gminie Zamość pisałem w lutowym wydaniu Biuletynu Samorządu Gminy Zamość nr 1 (131) – w wersji elektronicznej dostępny jest na www.gminazamosc.pl/biuletyn-samorzadu-gminy-zamosc/. Wówczas odpowiadałem także na pytanie Mieszkańca (Mokrego). Organizacja transportu zbiorowego jest jednym z wielu zadań własnych Gminy. O problemach finansowych z ich realizacją w 2020 roku piszę od października ubiegłego roku. Zachęcam do zapoznania się z materiałami zamieszczonymi w poprzednich wydaniach BIULETYNU i na gminnej stronie internetowej. Zagadnienie nabrało dodatkowego wymiaru poprzez sytuację, jaką mamy od 13 marca, wywołaną wirusem COVID-19.
Realizację gminnych zadań z zakresu transportu zbiorowego powierzamy każdego roku Miastu Zamość, rekompensując jednocześnie straty finansowe ponoszone przez MZK z tytułu świadczenia przewozów na terenie Gminy. MZK jest spółką Miasta Zamościa i na koszty świadczenia usług nie mamy żadnego wpływu. W 2019 roku na terenie Gminy autobusy przejeździły 319 497 km. Z budżetu gminnego zapłaciliśmy za to Miastu **1 000 000 zł**. W miesiącu październiku ubiegłego roku otrzymałem pismo od Prezydenta Zamościa, z którego wynikało, że w 2020 roku za tą samą usługę mamy zapłacić **1 380 000 zł** – wzrost kosztów aż o 38%. W informacji otrzymanej z MZK pod koniec listopada kwota ta zmniejszyła się do **1 215 446 zł** – ale to nadal wzrost kosztów o ponad 21%. Sytuacja jaka wytworzyła się przy projektowaniu budżetowym 2020 roku nie pozwoliła na przekazanie Miastu dodatkowej dotacji w kwocie **215 446 zł**. Stąd decyzje o dalszym ograniczeniu kursowania autobusów MZK po Gminie Zamość, które weszły w życie od miesiąca lutego. W ramach tych ograniczeń zrezygnowano m.in. z autobusu nr 10, który odjeżdżał z Borowiny Sitanieckiej o godzinie 12.38 – dotyczy trybu wakacyjnego w dniach poniedziałek – piątek (miesiące lipiec i sierpień). W pozostałe miesiące roku (wrzesień – czerwiec) autobus ten nadal kursuje – odjazd z Borowiny Sitanieckiej o godzinie 12.33. Podobne ograniczenia wakacyjne wprowadzono też na innych liniach. Z uwagi na sytuację związaną z epidemią tryb wakacyjny rozszerzony został w tym roku na miesiąc czerwiec, gdyż nie funkcjonują szkoły.
Często spotykam się ze stwierdzeniem, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb Mieszkańców jest ważniejsze od ekonomii, i że komunikacja zbiorowa na całym świecie jest deficytowa. Można się z tym zgodzić, ale nie ma możliwości realizacji ludzkich potrzeb bez ekonomii (pieniędzy). Zadania gminy (zbiorowe ludzkie potrzeby) to bardzo szeroki katalog. Kursowanie autobusów MZK po Gminie Zamość to tylko jedno z nich. Finansowane jest w ogromnej większości z budżetu Gminy (1 000 000 zł) oraz z biletów kupowanych przez uczniów dojeżdżających do szkół w Zamościu. Od połowy marca Spółka MZK nie ma wpływów z biletów kupowanych przez uczniów. W miesiącu maju Prezes MZK w rozmowie telefonicznej zaproponował mi dalsze ograniczenia kursowania autobusów od 1 września. Odpowiedziałem, że w obecnych warunkach nie mam podstaw do podejmowania takich decyzji. Od 8 czerwca na mój wniosek przywrócony został tryb wakacyjny kursowania autobusów. Wcześniej, w marcu, z uwagi na zamknięcie szkół i inne ograniczenia w przemieszczaniu się, zawieszono kursowanie wielu autobusów. Nie potrafię dzisiaj powiedzieć czym zakończy się rok 2020, czy Miasto nie będzie oczekiwało od Gminy dotacji większej niż **1 000 000 zł**. Nie potrafię też dzisiaj powiedzieć czy nie będzie dalszych ograniczeń w kursowaniu autobusów w 2021 roku. Sytuacja wywołana wirusem COVID-19 może mieć wpływ nie tylko na dochody budżetu Gminy 2020 roku, a koszty usług świadczonych przez MZK mogą rosnąć.
Wspomniałem powyżej o tym, że aby realizować zbiorowe potrzeby Mieszkańców potrzebne są na to pieniądze. Inaczej wyglądałyby gminne decyzje o kursowaniu autobusów MZK i w wielu innych sprawach, gdyby nie to, co Rząd zafundował Gminom w latach 2018–2020. Dzisiejsza sytuacja finansowa Gmin to skutek znacznego wzrost wydatków bieżących tych lat, który nie został zrównoważony odpowiednim do wzrostu wydatków wzrostem dochodów bieżących. Piszę o tym szerzej w najbliższym wydaniu Biuletynu Samorządu Gminy Zamość. Zachęcam do zapoznania się z tekstem. Tutaj tylko dla zobrazowania sytuacji dwa porównania wydatków bieżących budżetów Gminy lat 2015 i 2020:

Transport zbiorowy – komunikacja podmiejska:
w 2015 roku wydatki budżetu: 385 000 zł,
w 2020 roku wydatki budżetu: 1 000 000 zł.
Nastąpił wzrost wydatków o 615 000 zł, czyli 160%.

Oświata i wychowanie przedszkolne
– środki własne Gminy w realizacji zadania:
2015 rok: 4 559 781 zł,
2020 rok: 10 314 823 zł.
Nastąpił wzrost wydatków o 5 755 042 zł, czyli 126%.

Wniosek Pani i Mieszkańców Borowiny Sitanieckiej będę jeszcze analizował. Muszę to uczynić w szerszym zakresie, z uwzględnieniem podobnych zmian wprowadzonych na innych liniach. Spotkam się z Prezesem MZK. Jeśli będą jakieś zmiany, to dopiero od miesiąca lipca. Nie wiem jednak jakie będą końcowe decyzje.

Pozdrawiam

Ryszard Gliwiński – Wójt Gminy Zamość, 15.06.2020 r.

OBWIESZCZENIE
Wójta Gminy Zamość
z dnia 9 czerwca 2020 roku

Na podstawie art. 16 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568) w związku z art. 2 ust. 1 i art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 979) Wójt Gminy Zamość podaje do wiadomości wyborców informację o numerach oraz granicach obwodów głosowania, wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych oraz możliwości głosowania korespondencyjnego i przez pełnomocnika w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r.:

Nr obwodu głosowania	Granice obwodu głosowania	Siedziba obwodowej komisji wyborczej
1	Hubale, Mokre od nr 1 do 311	**Szkoła Podstawowa, Mokre 303, 22-400 Zamość**
2	Żdanów, Żdanówek	**Szkoła Podstawowa, Żdanów 124, 22-400 Zamość**
3	Mokre od nr 312 do 319, Płoskie	**Szkoła Podstawowa, Płoskie 139, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
4	Wólka Wieprzecka, Skaraszów, Wierzchowiny	**Szkoła Podstawowa, Wólka Wieprzecka 57, 22-470 Zwierzyniec** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
5	Białowola, Zalesie, Lipsko-Kosobudy	**Szkoła Podstawowa, Białowola 20, 22-400 Zamość**
6	Lipsko	**Szkoła Podstawowa, Lipsko 126, 22-400 Zamość**
7	Kalinowice	**Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola, Kalinowice 148A, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
8	Białobrzegi, Bortatycze, Bortatycze-Kolonia	**Świetlica Wiejska, Białobrzegi 19A, 22-400 Zamość**
9	Chyża, Wysokie	**Szkoła Podstawowa, Wysokie 133, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
10	Borowina Sitaniecka, Sitaniec-Kolonia od nr 125 do nr 190, Łapiguz, Sitaniec od nr 464 do nr 510	**Szkoła Podstawowa, Borowina Sitaniecka 49, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
11	Sitaniec od nr 1 do nr 463, Sitaniec-Kolonia od nr 1 do nr 124	**Szkoła Podstawowa, Sitaniec 422, 22-400 Zamość**
12	Zawada, Siedliska-Kolonia od nr 1 do nr 63	**Szkoła Podstawowa, Zawada 46, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
13	Szopinek	**Świetlica Wiejska, Szopinek 65, 22-400 Zamość**
14	Zarzecze, Wieprzec, Wychody	**Budynek byłej Szkoły Podstawowej Wychody, Wieprzec 8, 22-400 Zamość**
15	Jatutów	**Świetlica Wiejska, Jatutów 118, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
16	Pniówek	**Szkoła Podstawowa, Pniówek 133, 22-400 Zamość**
17	Siedliska, Siedliska-Kolonia od nr 64 do nr 92	**Budynek byłej Szkoły Podstawowej, Siedliska 47, 22-400 Zamość**
18	Lipsko-Polesie	**Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Wiarus", Lipsko-Polesie 20, 22-400 Zamość**
19	Skokówka, Zwódne	**Świetlica Wiejska, Skokówka ul. Targowa 32, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
20	Sitaniec-Wolica	**Szkoła Podstawowa, Sitaniec 422, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych
21	Wólka Panieńska	**Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola, Kalinowice 148A, 22-400 Zamość** Lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych

Głosować korespondencyjnie może każdy wyborca.
Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę komisarzowi wyborczemu **za pośrednictwem urzędu gminy w gminie, w której wyborca ujęty jest w spisie wyborców, najpóźniej do dnia 16 czerwca 2020 r.**
Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych może zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego najpóźniej **do dnia 23 czerwca 2020 r.** Natomiast wyborca, który rozpocznie podleganie obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych po tym terminie, może zgłosić ten zamiar najpóźniej **do dnia 26 czerwca 2020 r.**
Głosować przez pełnomocnika mogą wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 60 lat lub posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym także wyborcy posiadający orzeczenie organu rentowego o:
1) całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji;
2) całkowitej niezdolności do pracy;
3) niezdolności do samodzielnej egzystencji;
4) zaliczeniu do I grupy inwalidów;
5) zaliczeniu do II grupy inwalidów;
a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.
Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa powinien zostać złożony do Wójta Gminy Zamość najpóźniej do dnia 19 czerwca 2020 r.
Głosowanie w lokalach wyborczych odbywać się będzie w dniu 28 czerwca 2020 r. od godz. 7^{00} do godz. 21^{00}.

Wójt Gminy Zamość

Ryszard GLIWIŃSKI

KANDYDACI W WYBORACH 2020 r. NA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Informacja na podstawie strony internetowej pkw.gov.pl - stan na 16.06.2020 r.

Numer na karcie do głosowania	Nazwisko i imiona	Zawód	Miejscowość zamieszkania	Wykształcenie	Wiek	Przynależność do partii politycznej lub poparcie
1	BIEDROŃ Robert	poseł do Parlamentu Europejskiego	Warszawa	wyższe politologiczne	44	członek partii politycznej: Wiosna Roberta Biedronia
2	BOSAK Krzysztof	poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej	Warszawa	średnie	38	członek partii politycznej: Konfederacja Wolność i Niepodległość
3	DUDA Andrzej Sebastian	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	Kraków	wyższe prawnicze	48	nie należy do partii politycznej
4	HOŁOWNIA Szymon Franciszek	publicysta	Otwock	średnie	43	nie należy do partii politycznej
5	JAKUBIAK Marek	menadżer	Warszawa	średnie	61	członek partii politycznej: Federacja dla Rzeczypospolitej

	6	KOSINIAK-KAMYSZ Władysław Marcin	poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej	Kraków	wyższe medyczne	38	członek partii politycznej: Polskie Stronnictwo Ludowe
	7	PIOTROWSKI Mirosław Mariusz	nauczyciel akademicki	Lublin	wyższe historyczne	54	członek partii politycznej: Ruch Prawdziwa Europa - Europa Christi
	8	TANAJNO Paweł Jan	przedsiębiorca	Warszawa	wyższe w zakresie zarządzania	44	nie należy do partii politycznej
	9	TRZASKOWSKI Rafał Kazimierz	pracownik samorządowy	Warszawa	wyższe politologiczne	48	członek partii politycznej: Platforma Obywatelska RP
	10	WITKOWSKI Waldemar Włodzimierz	zarządca	Poznań	wyższe	66	członek partii politycznej: Unia Pracy
	11	ŻÓŁTEK Stanisław Józef	–	Kraków	średnie	64	członek partii politycznej: Kongres Nowej Prawicy

KAMPANIA WYBORCZA BEZ ROZMÓW O REALNYCH PROBLEMACH LOKALNYCH SPOŁECZNOŚCI

Mijają kolejne miesiące 2020 roku naznaczone stanem epidemii COVID-19 i kampanią wyborczą przed wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Dużo w tym czasie zapadło decyzji Rządu i wiele było obietnic Polityków. Z niepokojem zauważam, że nie ma w nich miejsca dla rozwiązywania realnych problemów lokalnych społeczności. Na dwa tygodnie przed wyborami Politycy wciąż mówią tylko o sobie, nadal słyszymy straszenie skutkami ewentualnej zmiany władzy.

Coraz głośniej i odważniej w katolickim Kraju mówi się o potrzebie wartościowania Mieszkańców, dzielenia Ich na ludzi i Tych, którzy nie są równi ludziom normalnym. Nie ma w kampanii wyborczej miejsca na debatę o naprawie finansów gminnych, których stan w latach 2018–2020 uległ drastycznemu pogorszeniu. Nie ma miejsca na dyskusję o realizacji zbiorowych potrzeb Mieszkańców na poziomie lokalnym. Rząd i Politycy wciąż nie reagują na sygnały przekazywane z poziomu gmin. List otwarty w sprawie sytuacji w finansowaniu gminnych zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego, jaki w styczniu skierowałem do 13 Parlamentarzystów z naszego okręgu wyborczego, wciąż jest bez odpowiedzi. Z podobną jak na razie sytuacją (z małymi wyjątkami) spotkał się kwietniowy list do Parlamentarzystów w sprawie zmian systemu organizacji odbioru odpadów komunalnych z posesji Mieszkańców. Od jesieni ubiegłego roku w Biuletynie Samorządu Gminy Zamość i na gminnej stronie internetowej zamieszczam niepokojące informacje o stanie gminnych finansów. Polityków to jednak nie interesuje. Nikt nie zadzwoni, nie porozmawia z wójtem największej gminy wiejskiej województwa lubelskiego. To moim zdaniem również skutek tego, że medialny i polityczny przekaz publicz-

Tabela nr 1 - Gmina Zamość. Wynik finansowy budżetów lat 2015 – 2020

Lp.	Opis	2016 rok w zł	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok w zł stan z 30.01.2020
1	Dochody bieżące własne	50 316 449	53 943 201	57 582 773	63 545 863	66 874 000
1.1	Różnica w stosunku do roku poprzedniego	+ 2 619 728	+ 3 626 752	+ 3 639 572	+ 5 963 090	+ 3 328 137
1.2	Wzrost dochodów lat 2018-2020 w stosunku do roku 2017			+ 12 930 799		
2	Wydatki bieżące własne	42 843 311	44 301 812	49 236 083	53 340 224	59 997 729
2.1	Różnica w stosunku do roku poprzedniego	+ 1 549 613	+ 1 458 501	+ 4 934 271	+ 4 104 141	+ 6 657 505
2.2	Wzrost wydatków lat 2018-2020 w stosunku do roku 2017			+ 15 695 917		
3	Rozchody – spłata rat kredytów	4 264 211	3 541 308	4 172 308	4 501 720	5 591 760
3.1	Różnica w stosunku do roku poprzedniego	- 487 139	- 722 903	+ 631 000	+ 329 412	+ 1 090 040
3.2	Wzrost wydatków lat 2018-2020 w stosunku do roku 2017			+ 2 050 452		
4	Wynik finansowy (wiersz nr 1 minus wiersze nr 2 i 3) – wolne środki na inwestycje	3 208 927	6 100 081	4 174 382	5 703 919	1 284 511
4.1	% udział wolnych środków (wiersz nr 4) w dochodach bieżących własnych (wiersz nr 1)	6,38 %	11,31 %	7,25 %	8,98 %	1,92 %
4.2	Różnica w stosunku do roku poprzedniego	+ 1 557 254	+ 2 891 154	- 1 925 699	+ 1 529 537	- 4 419 408
4.3	Zmniejszenie środków własnych na inwestycje lat 2018-2020 w stosunku do roku 2017			- 4 815 570		

►

Tabela nr 2 - Gmina Zamość. Dochody bieżące własne budżetów lat 2015 - 2020

Lp.	Opis	2015 rok w zł	2016 rok w zł	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok stan 28.05. w zł
1	Dochody bieżące własne przekazywane z budżetu Państwa	35 118 965	36 212 369	38 755 134	41 629 213	45 153 132	47 547 691
			+ 1 093 404	+ 2 542 765	+ 2 874 079	+ 3 523 919	+ 2 394 559
			+ 3 636 169		+ 6 397 938 zł		
		+ 6 338 148 (2014 / 2015 - 2017)			+ 8 792 557 zł (2017 / 2018 - 2020)		
2	ŁĄCZNE dochody bieżące własne budżetu Gminy	47 696 721	50 316 449	53 943 201	57 582 773	63 545 862	67 046 270 65 046 270
			+ 2 619 728	+ 3 626 752	+ 3 639 572	+ 5 963 089	+ 3 500 408
			+ 6 246 480		+ 9 602 661		
		+ 8 290 518 (2014 / 2015 - 2017)			+ 13 103 069 zł (2017 / 2018 - 2020)		
3	Procentowy udział dochodów przekazywanych z budżetu Państwa w całości dochodów bieżących własnych Gminy (udział poz. 1 w poz. 2)	73 63 %	71,97%	71,84%	72,29%	71,06%	70,92 %

ny przesłania nam lokalną rzeczywistość (Mieszkańcom, także Samorządowcom z poziomu gmin). Pozwalamy sobie narzucić narrację, że wójt mówiący i piszący o gminnych sprawach to polityczne zaangażowanie. Boimy się (Samorządowcy), nie potrafimy, a może nie chcemy, o lokalnych wyzwaniach mówić jednym mocnym głosem. Nic więc dziwnego, że Politycy w kolejnej kampanii wyborczej nie zauważają realnych problemów Mieszkańców Gmin i Sołectw. W miesiącu listopadzie powrócimy w Gminie Zamość do dyskusji co zrobić ze szkołami i jakie autobusy MZK mają jeździć po Gminie. Nic się nie zmieniło – jesteśmy w tym samym miejscu, co przed rokiem. Politycy widzą sprawy inaczej, nie chcą rozmawiać, według Nich wszystko jest tak, jak być powinno. Wciąż możemy to jeszcze zmienić, zmusić Polityków do zejścia z obłoków na ziemię. Nic jednak samo się nie stanie. Musimy przypomnieć Politykom, że kampania wyborcza i wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej to także czas na debatę o realnych ludzkich problemach widocznych jak na dłoni w lokalnych gminnych wyzwaniach. Lokale wyborcze w dniu 28 czerwca otwierane są dla Nas, Mieszkańców Miast, Gmin i Sołectw.

Stan wywołany epidemią COVID-19 spowodował przesunięcie w czasie terminu debaty nad RAPORTEM O STANIE GMINY ZAMOŚĆ i decyzji dotyczącej absolutorium dla Wójta. Finalnie będzie to miało miejsce w trakcie obrad Rady Gminy w ostatni czwartek sierpnia. Raport o stanie Gminy upubliczniony zostanie na początku lipca. To dużo czasu na analizę stanu realizacji gminnych zadań i ocenę miejsca, w jakim jesteśmy. Materiałami zamieszczanymi w Biuletynie Samorządu Gminy Zamość chcę zainteresować Mieszkańców gminnymi wyzwaniami i otoczeniem podejmowanych decyzji. Moja wiara, że zainteresuje to także Polityków, jest już niewielka.

Rozpocznę od oceny stanu gminnych finansów. Jest to bardzo indywidualne spojrzenie na stan rzeczy z uwagi na szerokie możliwości wyboru punktów odniesienia niezbędnych do jej przeprowadzenia. Oczywistym jest, że w ogólnym założeniu chodzi o ocenę możliwości zaspokajania zbiorowych potrzeb Mieszkańców tworzących samorządową gminną wspólnotę. Takie rozumienie zagadnienia niczego jednak nie ułatwia i nie upraszcza, gdyż ustawowy katalog zadań własnych Gminy jest bardzo szeroki, a zakres ich realizacji ograniczają możliwości strony dochodowej budżetu. Przyszłość i rozwój Gminy Zamość powiązane są ściśle z jakością życia jej Mieszkańców, rozwojem budownictwa jednorodzinnego i aktywnością gospodarczą, a to z kolei ze stanem infrastruktury technicznej. Dlatego w RAPORCIE O STANIE GMINY ZAMOŚĆ skupiłem się na ocenie stanu gminnych finansów poprzez możliwości realizacji zadań inwestycyjnych. Pieniądze wyniku finansowego budżetu (wiersz nr 4 tabeli nr 1) można jednak przeznaczyć także na finansowanie innych potrzeb Mieszkańców, np. funkcjonowanie komunikacji podmiejskiej.

Tabela nr 1 obrazuje możliwości realizacji zadań inwestycyjnych ze środków własnych budżetu Gminy (wiersz nr 4) oraz ich uzależnienie od poziomu dochodów bieżących (wiersz 1), wydatków bieżących (wiersz 2) oraz rozchodów (wiersz 3). Materiał do analiz daje porównanie wierszy nr 4, 4.1 i 4.2 (tabeli nr 1). **Skutek porównania wyników finansowych lat 2017 i 2020 jest niepokojący i przekłada się na dotychczasowy brak prac Organów Gminy nad założeniami inwestycyjnymi gminnych budżetów samorządowej kadencji 2019 – 2023.** Trudno w tych warunkach odpowiedzialnie planować. Wzrost dochodów bieżących własnych budżetu o 12 930 799 zł i równoczesne zmniejszenie kwoty środków przeznaczanych na inwestycje o 4 815 570 zł nie pozwalają pozytywnie myśleć o przyszłości. Przyczyna takiego stanu rzeczy tkwi w porównaniu informacji zawartych w wierszach nr 1.1, 2.1 i 3.1 (tabela nr 1). Sytuacja, którą obrazuje wiersz 4.2 w kolumnie dotyczącej roku 2020 może wydawać się mało wiarygodna, gdyż jest wynikiem porównania księgowego wykonania budżetu 2019 roku i będącego w trakcie realizacji budżetu 2020 roku. To fakt, ale gdy porównamy dane dotyczące projektowania i wykonania budżetu 2019 roku, to różniły się one o +1 614 059 zł. Można podobną poprawkę uwzględnić w analizach i ocenach. Trzeba jednak pamiętać o już teraz widocznych problemach z realizacją planowanych dochodów bieżących własnych budżetu 2020 roku.

Problemem gminnych finansów lat 2018–2020 jest znaczny wzrost wydatków bieżących własnych, który nie jest równoważony odpowiednim do wzrostu wydatków wzrostem dochodów bieżących własnych. Ma to oczywiste przełożenie na poziom środków przeznaczanych na inwestycje. Taki wniosek wynika z analizy tabel nr 2 i 3.

- W latach 2015–2017 dochody bieżące własne budżetu wzrosły w stosun-

◀

ku do roku 2014 o kwotę 8 290 518 zł. W tym samym okresie wydatki bieżące własne w stosunku do roku 2014 wzrosły o kwotę 5 200 511 zł. Różnica to + 3 090 007 zł.

- W latach 2018–2020 dochody bieżące własne budżetu wzrosły w stosunku do roku 2017 o kwotę 13 103 069 zł. W tym samym okresie wydatki bieżące własne w stosunku do roku 2017 wzrosły o kwotę 14 868 591 zł. Różnica to – 1 765 522 zł.

Tabela nr 3 obrazuje nie tylko wzrost wydatków bieżących budżetów Gminy lat 2015–2020. Ważnym dla oceny sytuacji w gminnych finansach jest pokazany w niej wzrost wydatków w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego, oraz relacje jakie zachodzą pomiędzy wzrostem tych wydatków i wzrostem wydatków bieżących własnych ogółem.

W latach 2016–2017 wzrost wydatków oświatowych stanowił 21,28% wzrostu wydatków ogółem, a w latach 2018–2019 aż 58,41% (wiersz 2.4).

Powyższe zestawienia warto uzupełnić o porównanie wzrostu szkolnych i przedszkolnych wydatków bieżących ze wzrostem subwencji oświatowej przekazywanej z budżetu Państwa, będącej częścią dochodów bieżących budżetu Gminy – tabela nr 4 wiersze 1.2 i 2.4. Wynik tego porównania to kwota **– 5 896 584 zł**. Oceny sytuacji nie poprawia wiersz nr 2.1 obrazujący spadek udziału środków budżetu Państwa w finansowaniu zadań tego zakresu z 75,31% w 2017 roku do 65,85% w 2019 roku.

Warto powyższe analizy uzupełnić o porównanie wzrostu wydatków bieżących własnych budżetu ze wzrostem dochodów bieżących własnych przekazywanych Gminie z budżetu Państwa. Wynika z nich wyraźnie, że wzrost wydatków budżetów lat 2018–2020 jest większy od wzrostu dochodów tego okresu otrzymywanych z budżetu Państwa, co znacząco uszczupliło środki przeznaczone na rozwój Gminy, w tym na inwestycje. Popatrzmy jeszcze raz na tabelę nr 2.

- W latach 2015–2017 dochody bieżące własne budżetu Gminy przekazywane z budżetu Państwa wzrosły w stosunku do roku 2014 o kwotę 6 338 148 zł. W tym samym okresie wydatki bieżące własne w stosunku do roku 2014 wzrosły o kwotę 5 200 511 zł. Różnica + 1 137 637 zł to dodatkowe środki na inwestycje związane z budową dróg, chodników, wodociągów, oświetlenia ulicznego, itp.
- W latach 2018–2020 dochody bieżące własne budżetu Gminy przekazywane z budżetu Państwa wzrosły w stosunku do roku 2017 o kwotę 8 792 557 zł. W tym samym okresie wydatki bieżące własne budżetów w stosunku do roku 2017 wzrosły o kwotę 14 868 591 zł. Różnica to – 6 076 134 zł.

Ocena stanu gminnych finansów wypadła mało optymistycznie. To skutek sytuacji jaka wytworzyła się w gminnych budżetach lat 2018–2019, a jej negatywny wpływ na gminne gospodarowanie uwidoczniony został w sposób szczególny

Tabela nr 3 – Gmina Zamość. Wydatki bieżące własne budżetów lat 2015 - 2020

Lp.	Opis	2015 rok w zł	2016 rok w zł	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok stan 28.05. w zł
1	Ogółem wydatki bieżące własne budżetu	41 293 698	42 843 311	44 301 812	49 236 083	53 340 224	59 170 403
1.1	Przyrost wydatków w stosunku do roku poprzedniego		+ 1 549 613	+ 1 458 501	+ 4 934 271	+ 4 104 142	+ 5 830 179
1.2	Przyrost wydatków w latach 2016-17 i w latach 2018-19		+ 3 008 114		+ 9 038 413		
1.3	Przyrost wydatków w latach 2015-17 i w latach 2018-20	+ 5 200 511 (2014 / 2015 - 2017)			+ 14 868 591 (2017 / 2018 - 2020)		
2	w tym wydatki bieżące z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego bez projektów unijnych	21 070 348	21 444 644	21 710 321	24 436 810	26 989 590	29 157 972
2.1.	% udział w łącznych wydatkach bieżących własnych	51,02 %	50,05 %	49,01 %	49,63 %	50,50%	49,28 %
2.2.	Przyrost wydatków w stosunku do roku poprzedniego	+ 1 514 362	+ 374 296	+ 265 677	+ 2 726 489	+ 2 552 780	+ 2 168 382
2.3.	Przyrost wydatków w latach 2016-17 i w latach 2018-19		+ 639 979		+ 5 279 269 (2017 / 2018 - 2019)		
2.4.	% udział kwoty z wiersza nr 2.3. we wzroście łącznych wydatków bieżących własnych (wiersz 1.2.)		21,28 %		58,41 %		
2.5.	Przyrost wydatków w latach 2015-17 i 2018-20	+ 2 154 335 (2014 / 2015 - 2017)			+ 7 447 651 (2017 / 2018 - 2020)		
2.6.	% udział kwoty z wiersza 2.5. we wzroście łącznych wydatków bieżących własnych (wiersz 1.3.)	41,42 %			50,09 %		

▶

◀

przy projektowaniu budżetowym 2020 roku. Przerzucenie na budżety Gmin skutków finansowych reformy oświatowej lat 2016–2019, znaczący wzrost cen towarów i usług lat 2018–2019 oraz niewspółmierny do zwiększonych wydatków wzrost dochodów bieżących własnych, zachwiały budżetami Gmin. To wszystko w sytuacji, gdy aż 71% dochodów bieżących własnych budżetu Gminy Zamość 2019 roku zrealizował Minister Finansów bez udziału Organów Gminy. W tym zakresie nic nie zmieniło się od lat, co uzasadnia stwierdzenie, że w zmianach, jakie w Kraju miały miejsce w latach 2016–2019, zapomniano o samorządach gminnych. Taka ocena sytuacji w obliczu trwającej wciąż w Kraju epidemii COVID-19 pogłębia niepokój o możliwości zaspokajania zbiorowych potrzeb Mieszkańców najbliższych lat.

Powyższa ocena stanu gminnych finansów to tylko podsumowanie informacji zawartych na ponad 40 stronach jednej części RAPORTU O STANIE GMINY ZAMOŚĆ, zatytułowanej „Gminne finanse i inwestycje". Całość RAPORTU to ponad 100 stron spojrzenia na stan realizacji gminnych planów, programów i zadań bieżących. Zachęcam do spokojnej lektury i dyskusji poprzez www.gminazamosc.pl zakładka MENU/ZADAJ PYTANIE WÓJTOWI. Zapraszam do merytorycznej dyskusji o realizacji zadań naszej samorządowej wspólnoty.

13.06.2020 r.

Ryszard Gliwiński – Wójt Gminy Zamość

Tabela nr 4 – Gmina Zamość. Budżety lat 2015 – 2020/porównanie wydatków bieżących realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego oraz źródeł ich finansowania pochodzących z budżetu Państwa

Lp.	Opis	2016 rok w zł	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok stan 28.05. w zł
1	Wydatki bieżące z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego bez projektów unijnych	21 444 644	21 710 321	24 436 810	26 989 590	29 157 972
1.1.	Przyrost wydatków w stosunku do roku poprzedniego	+ 374 296	+ 265 677	+ 2 726 489	+ 2 552 780	+ 2 168 382
1.2.	Przyrost wydatków lat 2018-20 w stosunku do roku 2017			+ 7 447 651		
2.	Środki na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego przekazywane Gminie z budżetu Państwa (suma wierszy 2.2 i 2.5)	16 642 743	16 349 121	17 013 206	17 772 174	18 005 500
2.1.	Procentowy udział środków budżetu Państwa (wiersz 2) w całości oświatowych wydatków bieżących (wiersz 1) W TYM:	77,61 %	75,31 %	69,62 %	65,85 %	61,75 %
2.2.	Subwencja oświatowa przekazywana z budżetu Państwa	16 013 603	15 833 649	16 321 218	17 140 377	17 384 716
2.3.	Przyrost przekazywanej subwencji oświatowej w stosunku do roku poprzedniego	+ 384 176	- 179 954	+ 487 569	+ 819 159	+ 244 339
2.4.	Przyrost przekazywanej subwencji oświatowej lat 2018-2020 w stosunku do roku 2017			+ 1 551 067		
2.5	Dotacje przekazywane z budżetu Państwa	629 140	515 472	691 988	631 797	620 784

Tabela nr 5 – Gmina Zamość. Środki własne budżetu w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego lat 2015 - 2020

Opis	2015 rok w zł	2016 rok w zł	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok stan 28.05. w zł
Wydatki bieżące z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego bez projektów unijnych	21 070 348	21 444 644	21 710 321	24 436 810	26 989 590	29 157 972
w tym środki własne budżetu Gminy bez projektów unijnych	4 559 781	4 036 401	4 437 599	6 477 473	8 168 848	10 314 823
Różnica w stosunku do roku poprzedniego		- 523 380	+ 401 198	+ 2 039 874	+ 1 691 375	+ 2 145 975
Przyrost wydatków w latach 2015-2017 i w latach 2018-2020	+ 838 962 (2014 / 2015 - 2017)			+ 5 877 224 (2017 / 2018 - 2020)		
Udział środków Gminy (wiersz nr 2) w całości wydatków (wiersz nr 1)	21,64 %	18,82 %	20,44 %	26,51 %	30,27 %	34,92 %

JUBILEUSZOWE 30 LAT ODRODZONYCH SAMORZĄDÓW GMINNYCH W POLSCE

CZĘŚĆ IV

Kolejne wybory samorządowe miały miejsce 27 października 2002 roku. Idąc do lokali wyborczych wybieraliśmy wówczas 15 radnych Rady Gminy Zamość (o 9 mniej niż w 1998 r.), 4 radnych Rady Powiatu Zamojskiego (o 3 mniej niż w 1998 r.) oraz po raz pierwszy Wójta Gminy Zamość. Bezpośredni wybór wójta przez mieszkańców był wówczas kolejnym etapem zmian w samorządach gminnych.

W tych historycznych już dzisiaj wyborach o zaufanie Mieszkańców Gminy Zamość ubiegało się 3 kandydatów na Wójta, 65 kandydatów na radnych Rady Gminy, 30 kandydatów na radnych Rady Powiatu oraz 3 Mieszkańców Gminy ubiegało się o mandat radnego Sejmiku Województwa Lubelskiego. Wójtem Gminy z ilością 71% głosów wybrany został mieszkaniec Bortatycz, Ryszard Gliwiński. Pierwsza sesja Rady Gminy Zamość IV kadencji miała miejsce 18 listopada 2002 roku. Prowadził ją radny senior – Stanisław Osiak z Lipska. W jej trakcie radni wybrali Przewodniczącego Rady, którym został Kazimierz Skiba ze Żdanowa, a Wójt Gminy Zamość złożył ślubowanie, wypowiadając słowa „Obejmując Urząd Wójta Gminy, uroczyście ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomyślności mieszkańców Gminy."

Radni Rady Gminy Zamość IV kadencji - 18.11.2002 r.

Radni Rady Gminy Zamość IV kadencji lat 2002–2006 (15 Radnych):
- Kazimierz Skiba – Żdanów (Przewodniczący Rady Gminy)
- Jerzy Bondyra – Wólka Wieprzecka (Wice-Przewodniczący Rady Gminy)
- Bogusław Adamski – Bortatycze
- Wiesław Bondyra – Mokre
- Sylwester Dobromilski – Zawada
- Konrad Dziuba – Szopinek
- Stanisław Dziubiński – Chyża
- Grzegorz Gontarz – Łapiguz
- Krzysztof Mróz – Sitaniec Wolica
- Stanisław Osiak – Lipsko
- Wiesław Pośnik – Sitaniec
- Stefan Skorupka – Zawada
- Maria Słota – Pniówek
- Leszek Stankiewicz – Płoskie
- Jerzy Szast – Jatutów

Wójt Gminy Zamość
- Ryszard Gliwiński – Wójt Gminy
- Stanisław Grześko – Z-ca Wójta Gminy
- Maria Radlińska – Skarbnik Gminy
- Anna Albingier – Sekretarz Gminy, a od marca 2004 r. Elżbieta Sobulska

Radni Rady Powiatu Zamojskiego II kadencji lat 2002–2006:
- Ryszard Ciurysek – Chyża
- Bogumiła Hildebrand – Płoskie
- Jerzy Sobczuk – Żdanów
- Jerzy Szczygieł – Łapiguz

Sejmik Województwa Lubelskiego II kadencji lat 2002–2006:
- Jerzy Chróścikowski – Białowola

SOŁTYSI kadencji 2003–2006:
- Białobrzegi – Jan Kościk; a od 16.01.2005 r. Dariusz Tłuczkiewicz
- Białowola – Tomasz Bosiak
- Bortatycze – Elżbieta Siemko
- Bortatycze Kolonia – Aneta Karwat
- Borowina Sitaniecka – Teofila Duda
- Chyża – Jerzy Kraczek
- Hubale – Wacław Ćwik
- Jatutów – Jerzy Szast
- Kalinowice – Piotr Majdan
- Lipsko – Stanisław Osiak
- Lipsko Kosobudy – Józef Wnuk
- Lipsko Polesie – Marianna Szarafin
- Łapiguz – Krzysztof Rabiega
- Mokre – Anna Siemko
- Pniówek – Edward Dumicz
- Płoskie – Jan Duda
- Siedliska – Beata Oleniak
- Sitaniec – Czesław Sokal
- Kol. Sitaniec – Marian Siemko
- Sitaniec Wolica – Henryk Łukaszczuk
- Skaraszów – Halina Sokolińska
- Skokówka – Andrzej Kiciński
- Szopinek – Jacek Ziarkiewicz
- Wieprzec – Władysław Samson
- Wierzchowiny – Henryk Czubek
- Wychody – Henryk Czochra
- Wysokie – Kazimierz Rams
- Wólka Panieńska – Jan Drozdowski
- Wólka Wieprzecka – Piotr Koczułap
- Zalesie – Grzegorz Pupiec
- Zawada – Sylwester Dobromilski
- Zarzecze – Klemens Adamowicz
- Zwódne – Adam Tabuła
- Żdanów – Andrzej Struk
- Żdanówek – Bogdan Bondyra

Daty i wydarzenia – kalendarium samorządowej kadencji lat 1998–2002:
- 27.10.2002 – Wybory samorządowe
- 18.11.2002 – Pierwsza sesja Rady Gminy Zamość IV kadencji
- 27–29.11.2002 – Zamość. Konferencja

„Wejście Polski do Unii Europejskiej. Wyzwania dla rolnictwa i obszarów wiejskich w Gminie Zamość", współorganizowana z Towarzystwem Agrospołecznym z Getyngi (Niemcy)
- 08.12.2002 – Kościół parafialny w Sitańcu. Odsłonięcie tablicy upamiętniającej 60. rocznicę hitlerowskiej akcji wysiedlenia Zamojszczyzny
- 01.03.2003 – Jubileusz 50-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Siedliskach
- 05.03.2003 – pierwsza w nowej kadencji sesja Sołtysów Gminy Zamość
- 20.03.2003 – Rada Gminy Zamość nadaje imię Zespołowi Szkół w Sitańcu im. Dzieci Zamojszczyzny
- 04.05.2003 – Obchody 212. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja i Gminny Dzień Strażaka. Uroczysta sesja Rady Gminy w świetlicy wiejskiej w Lipsku i Msza św. w kościele parafialnym
- 15.06.2003 – Uroczyste nadanie imienia i przekazanie Sztandaru Zespołowi Szkół w Sitańcu im. Dzieci Zamojszczyzny
- 16.06.2003 – 100-latka w Zawadzie: Anna Smutniak
- 06.07.2003 – Jubileusz 80-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Mokrem
- 01.09.2003 – Pierwszy rok szkolny w nowym obiekcie Zespołu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach (126 dzieci w klasach I-V oraz 73 dzieci w oddziałach przedszkolnych)
- 01.09.2003 – Pierwszy rok szkolny w nowym obiekcie Niepublicznego Gimnazjum w Zawadzie (budowę rozpoczęto 13.08.2002 r. (160 uczniów)
- 20.09.2003 – Uroczyste nadanie imienia i przekazanie Sztandaru Zespołowi Szkół w Płoskiem im. Papieża Jana Pawła II
- 19.10.2003 – Żdanów. „Złote Gody" – złoty jubileusz 17 Par Małżeńskich z Gminy Zamość
- 11.11.2003 – Uroczysta sesja Rady Gminy Zamość w Białowoli w 85. rocznicę odzyskania niepodległości
- 06.12.2003 – Jubileusz 40-lecia Biblioteki w Sitańcu
- 22.01.2004 – Panie ze Skaraszowa zakładają Koło Gospodyń Wiejskich (to 16 Koło w Gminie)
- 25.03.2004 – Rada Gminy Zamość nadaje po raz pierwszy honorowe obywatelstwo. Otrzymuje je Anna Albingier, wieloletnia Sekretarz Urzędu Gminy Zamość
- 03.05.2004 – Gminne uroczystości w Żdanowie, 213. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja oraz Dzień Strażaka. Odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej Marszałka Józefa Piłsudskiego – patrona Szkoły Podstawowej w Żdanowie.
- 23.05.2004 – Uroczyste otwarcie i poświęcenie nowego obiektu Niepublicznego Gimnazjum w Zawadzie

Ślubowanie Wójta Gminy Zamość 18.11.2002 r.

Przewodniczący Rady Gminy IV kadencji 18.11.2002 r.

Jubileusz 50-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Siedliskach - 01.03.2003 r.

Uroczyste nadanie imienia i przekazanie Sztandaru Zespołowi Szkół w Sitańcu im. Dzieci Zamojszczyzny - 15.06.2003 r.

Uroczyste nadanie imienia i przekazanie Sztandaru Zespołowi Szkół w Sitańcu im. Dzieci Zamojszczyzny - 15.06.2003 r.

- 29.05.2004 – Uroczyste otwarcie i poświęcenie nowej sali gimnastycznej przy Zespole Szkół w Żdanowie (budowę rozpoczęto w czerwcu 2002 r.)
- 13.06.2004 – Pierwsze w Polsce wybory do Parlamentu Europejskiego (frekwencja w kraju 20,87%; w Gminie 16,2%)
- 04.07.2004 – Zawada. Międzygminne zawody sportowo-pożarnicze OSP Gmin Zamość i Stary Zamość. W Gminie Zamość najlepsi Strażacy z OSP Mokre. Kolejne miejsca: OSP Zawada i OSP Sitaniec.
- 01.08.2004 – Żdanów. V Powiatowe Igrzyska Ludowych Zespołów Sportowych Mieszkańców Zamojskiej Wsi.
- 22.08.2004 – Gminne Święto Plonów – Dożynki Gminy Zamość w Płoskiem. Starostowie dożynek: Jolanta Zakrzewska z Płoskiego i Marek Oleniak z Siedlisk.
- Parafie w Gminie Zamość nawiedza Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej
- 9–10.10.2004 – Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP Białowola w Częstochowie na Jasnej Górze
- 10.10.2004 – 100-latka w Mokrem: Aniela Klimczuk
- 14.10.2004 – Gminne obchody Dnia Edukacji Narodowej w Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Wólce Wieprzeckiej
- 25.11.2004 – Wychody. Panie zakładają Koło Gospodyń Wiejskich (zrzesza 15 Pań z Wychodów, Wieprzca i Zarzecza, przewodniczącą zostaje Halina Sowa)
- 28.11.2004 – Kalinowice. „Złote Gody” – złoty jubileusz 13 Par Małżeńskich z Gminy Zamość
- 13.01.2005 – Białobrzegi ponownie wybierają Sołtysa, zostaje nim Dariusz Tłuczkiewicz
- 05.02.2005 – Jubileusz 40-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Żdanówku
- 26.02.2005 – W Białobrzegach powstaje Koło Gospodyń Wiejskich (zrzesza 35 Pań, a pierwszą przewodniczącą zostaje Bożena Pacanek)
- 05.03.2005 – W Mokrem reaktywowano Koło Gospodyń Wiejskich (liczy 30 członkiń, a przewodniczącą zostaje Irena Kucharska; to 20 Koło w Gminie Zamość)
- 02.04.2005 – W wigilię Niedzieli Miłosierdzia Bożego umiera Papież Jan Paweł II
- 03.05.2005 – Mokre. Uroczysta sesja Rady Gminy Zamość z okazji 214. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja i Gminny Dzień Strażaka
- 05.06.2005 – Sitaniec (Borek). Uroczyste poświęcenie po renowacji pomnika upamiętniającego pomordowanych Polaków w czasie okupacji (w latach 1941–44 dokonywano tu egzekucji więźniów zamojskiego więzienia)
- 14.06.2005 – Zawada. Uroczyste nadanie imienia i przekazanie Sztandaru Niepublicznemu Gimnazjum im. Jana Ko-

Jubileusz 80-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Mokrem - 06.07.2003 r.

Poświęcenie sztandaru podczas uroczystego nadania imienia i przekazania Sztandaru ZS w Płoskiem im. Papieża Jana Pawła II- 20.09.2003 r.

Uroczyste nadanie imienia i przekazanie Sztandaru ZS w Płoskiem im. Papieża Jana Pawła II- 20.09.2003 r.

Odsłonięcie tablicy podczas uroczystego nadania imienia i przekazania Sztandaru ZS w Płoskiem im. Papieża Jana Pawła II- 20.09.2003 r.

◀

chanowskiego w Zawadzie

- 19.06.2005 – Krasne, Gmina Stary Zamość. Zwycięstwo druhów z OSP Mokre w międzygminnych zawodach sportowo-pożarniczych (kolejne miejsca: OSP Wysokie i OSP Zawada)
- 20.06.2005 – Kościół Parafialny w Lipsku. Jubileusz 30-lecia kapłaństwa ks. Józefa Dudka (święcenia kapłańskie 21.06.1975 r.)
- 25.06.2005 – Żdanów. Igrzyska LZS Mieszkańców Gminy Zamość.
- 5–7.08.2005 – Zawodnicy UKS Azymut Siedliska zdobyli 15 medali na XV Mistrzostwach Polski w radioorientacji sportowej, zajmując II miejsce w punktacji zespołowej
- 16.07.2005 – Białowola. Poświęcenie Sztandaru Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP Białowola
- 17.07.2005 – Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP Białowola zwycięża w swojej kategorii podczas XV Przeglądu Orkiestr Dętych w Krasnobrodzie
- Sierpień 2005 – Lipsko. Powstaje Zespół Śpiewaczy ECHO LIPSKA
- 04.09.2005 – Gminne Święto Plonów – Dożynki Gminy Zamość w Lipsku. Starostowie Dożynek: Katarzyna Tarajko z Białowoli i Stanisław Furmaniak z Lipska.
- 18.09.2005 – Kościół Parafialny w Lipsku. Poświęcenie tablicy upamiętniającej mieszkańców Lipska i Lipska Polesia pomordowanych przez okupantów.
- 25.09.2005 – Wybory do Sejmu i Senatu. Jerzy Chróścikowski z Białowoli wybrany Senatorem RP, a Sławomir Zawiślak z Płoskiego został Posłem na Sejm RP.
- 02.10.2005 – Wólka Wieprzecka. Święto Konia Orientalnego w stadninie koni TARKA.
- 10–15.10.2005 – Wizyta 23-osobowej delegacji Gminy Zamość w Kassel i Witzenhausen (Niemcy)
- 14–16.10.2005 – Klubowy Puchar Europy w radioorientacji sportowej w Gminie Zamość z udziałem 19 klubów z Polski, Ukrainy, Litwy i Słowacji – IV miejsce UKS Azymut Siedliska
- 17.10.2005 – Dzień Edukacji Narodowej w Gminie Zamość rozpoczęty Mszą św. w kościele Ojców Franciszkanów w Zamościu
- 19.10.2005 – Jubileusz 100-lecia Związku Nauczycielstwa Polskiego obchodził oddział ZNP Gminy Zamość, który liczy 88 członków, prezes Marta Piorun
- 9 i 23.10.2005 – Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- 12.11.2005 – Wysokie. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich podejmują decyzję o utworzeniu Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem
- 11.11.2005 – Pniówek. Uroczysta sesja Rady Gminy Zamość w 87. rocznicę odzy-

Anna Albingier (z prawej) wieloletnia Sekretarz UGZ odbiera tytuł Honorowego Obywatela Gminy Zamość, przyjmując gratulacje od nowej Sekretarz Elżbiety Sobulskiej (z lewej) - Rada Gminy Zamość, 25.03.2004 r.

Gminne Święto Plonów – Dożynki Gminy Zamość w Płoskiem. Starostowie dożynek: Jolanta Zakrzewska z Płoskiego i Marek Oleniak z Siedlisk- Płoskie 22.08.2004 r.

Gminne Święto Plonów – Dożynki Gminy Zamość w Płoskiem. 22.08.2004 r.

Kościół w Płoskiem - 08.04.2005 r.

Krasne, Gmina Stary Zamość. Zwycięstwo druhów z OSP Mokre w międzygminnych zawodach sportowo-pożarniczych - 19.06.2005 r.

▶

skania przez Polskę niepodległości. Odsłonięcie i poświęcenie pomnika poległych w czasie II wojny światowej żołnierzy Armii Krajowej, mieszkańców Pniówka.

- 20.11.2005 – Płoskie. „Złote Gody” – gminna uroczystość złotego jubileuszu 18 Par Małżeńskich z Gminy Zamość
- 21.03.2006 – Skokówka. Panie zakładają Koło Gospodyń Wiejskich (pierwszą przewodniczącą zostaje Grażyna Grabska)
- 22.03.2006 – Żdanów. Powstaje 22. Koło Gospodyń Wiejskich w Gminie Zamość (pierwszą przewodniczącą zostaje Irena Ważna).
- 03.05.2006 – Płoskie. Gminny Dzień Strażaka i 215. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja. Poświęcenie i przekazanie Sztandaru Zarządowi Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Zamościu.
- 07.05.2006 – Wysokie. Oficjalne otwarcie Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem. W przedwojennym obiekcie remizy OSP Panie z Wysokiego zgromadziły 127 eksponatów związanych z życiem wsi i pracą rolników.
- 11.06.2006 – Żdanów. II Igrzyska LZS Mieszkańców Gminy Zamość. Uczestniczyło 297 zawodników i zawodniczek z 13 Sołectw Gminy. W punktacji zespołowej zwyciężyło Płoskie, kolejne miejsca zajęły sołectwa Żdanów i Zawada.
- 18.06.2006 – Zespół Szkół w Żdanowie. Uroczyste odsłonięcie i poświęcenie pomnika Kardynała Stefana Wyszyńskiego, patrona Gimnazjum w Żdanowie.
- 24.06.2006 – Sitaniec. Jubileusz 10-lecia Uczniowskiego Klubu Sportowego AZYMUT Siedliska. Powstały 4.06.1996 r. klub zrzesza 77 członków.
- 02.07.2006 – Sitaniec. Zawody sportowo-pożarnicze OSP. Zwyciężyli druhowie ochotnicy z OSP Sitaniec.
- 09.07.2006 – Zawada. Obrady IX Zjazdu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Zamościu – 35 delegatów z 12 Jednostek OSP Gminy Zamość.
- 05.08.2006 – Jubileusz 35-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Bortatyczach. Koło powstało w 1971 r., a w dniu Jubileuszu liczyło 37 Pań. Przez 33 lata jego przewodniczącą była Barbara Pałczyńska, a po Niej Elżbieta Siemko.
- 20.08.2006 – Wólka Wieprzecka. Drugie już zawody konne w stadninie TARKA.
- 20.08.2006 – Białowola. Jubileusz 5-lecia Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP Białowola. Mszę św. w intencji członków i założycieli odprawił ks. Bp. Mariusz Leszczyński.
- 03.09.2006 – Bortatycze. Dożynki Gminy Zamość. Starostowie dożynek: Anna Kłonica z Bortatycz i Tomasz Ogiński z Białobrzeg.

Zawada. Obrady IX Zjazdu Oddziału Gminnego Związku OSP RP w Zamościu – 35 delegatów z 12 Jednostek OSP Gminy Zamość - 09.07.2006 r.

Bortatycze. Dożynki Gminy Zamość. Starostowie dożynek: Anna Kłonica z Bortatycz i Tomasz Ogiński z Białobrzeg. - 03.09.2006 r.

Bortatycze - Gospodarze Dożynek Gminy Zamość - 03.09.2006 r.

- 23.09.2006 – Jubileusz 50-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w Białowoli (24 członkinie)
- 29.09.2006 – Rada Gminy Zamość podejmuje uchwałę o nadaniu Szkole Podstawowej w Borowinie Sitanieckiej im. Ks. Jana Twardowskiego
- 30.09.2006 – Lipsko Kosobudy. Powstaje Koło Gospodyń Wiejskich. Założyło je 10 Pań, a przewodniczącą została Anna Piotrowska.
- 08.10.2006 – Hubale. Panie reaktywowały Koło Gospodyń Wiejskich (to 24 Koło w Gminie, jego przewodniczącą została Marzena Adamowicz).
- 29.10.2006 – Lipsko. „Złote Gody” – gminne obchody złotego jubileuszu 14 Par Małżeńskich z Gminy Zamość. Parom wręczono Medale od Prezydenta RP.
- 12.11.2006 – Wybory samorządowe.

8.06.2020 r.,
Ryszard Gliwiński – Wójt Gminy Zamość

USUWANIE AZBESTU!

Termin naboru wniosków od 25 maja 2020 r. do 03 lipca 2020 r.

Szanowni Państwo, informujemy o rozpoczęciu **IV naboru Zgłoszeń** lokalizacji na usuwanie wyrobów zawierających azbest od osób fizycznych w ramach realizacji projektu pn. „**System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego**", współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020.

Nabór Zgłoszeń lokalizacji będzie trwał od dnia 25.05.2020 r. do dnia 03.07.2020 r.

Realizacja projektu obejmować będzie działania związane z demontażem, odbiorem, transportem oraz unieszkodliwieniem odpadów azbestowych. Proces ten został ułatwiony, po zmianie Regulaminu dobrowolnego przystąpienia do Projektu. Osoba która złożyła, bądź złoży Zgłoszenie lokalizacji na demontaż, a zdemontuje azbest z dachu we własnym zakresie, wystarczy, że podpisze **Oświadczenie o zmianie kwalifikowalności azbestu** z demontażu na odbiór odpadu z ziemi. Nie będzie musiała ponownie składać Zgłoszenia lokalizacji na sam odbiór odpadów azbestowych z ziemi.

Oświadczenie o zmianie kwalifikowalności azbestu będzie przekazywane Właścicielowi do podpisania przez Wykonawcę usuwającego azbest z posesji.

Wszystkie informacje dotyczące naboru wniosków oraz realizacji ww. projektu można uzyskać we właściwym Urzędzie Gminy/Miasta oraz na stronie http://www.azbest.lubelskie.pl

Druki dokumentów niezbędnych do naboru można pobrać ze strony: http://www.azbest.lubelskie.pl – Zakładka Aktualności.

Jednocześnie informujemy, że osoby zakwalifikowane w niniejszym naborze **uzyskają wsparcie w latach 2020 – 2021, po zrealizowaniu Zgłoszeń lokalizacji osób z poprzednich trzech naborów.**

Teraz jesteśmy dostępni również na facebooku: https://www.facebook.com/Bezpiecznibezazbestu

Kontakt dla osób posiadających wyroby azbestowe na terenie gminy Zamość: Urząd Gminy Zamość – ul. Peowiaków 92, 22–400 Zamość, tel. 84 639 23 64 w. 29, 84/6384748 w. 29, 84/639 29 59 w. 29 w godz. od 7:30 do 15:30 lub poprzez e-mail: jsiolek@zamosc.org.pl

W trosce o nasze wspólne bezpieczeństwo i trwające nadal zagrożenie epidemiologiczne staramy się załatwiać niezbędne formalności telefonicznie i korespondencyjnie.

UGZ

GODZINY PRACY BIBLIOTEK

UWAGA: obsługa czytelników w dalszym ciągu ograniczona jest wyłącznie do wydawania zamówionych książek oraz do ich zwrotu w utworzonych punktach kontaktu. Czytelnie, stanowiska komputerowe oraz inne przestrzenie biblioteki pozostają zamknięte dla użytkowników. Poniżej godziny otwarcia Biblioteki Publicznej Gminy Zamość oraz poszczególnych jej filii:

Biblioteka Publiczna Gminy Zamość w Mokrem otwarta dla czytelników od poniedziałku do piątku w godz. 10:00 – 16:00
Mokre 116, 22–400 Zamość, tel./fax 84 616 65 64, biblioteka.mokre@bpgz.pl, bibliotekamokre@wp.pl

Filia Kalinowice – czynna w każdą środę w godz. 10:00 – 16:30
tel. 84 616 71 09 Adres: Kalinowice 62, 22-400 Zamość, biblioteka.kalinowice@wp.pl

Filia Lipsko – czynna w każdy wtorek w godz. 10:00 – 16:30
tel. 84 641 28 43 Adres: Lipsko 197, 22-400 Zamość, biblioteka.lipsko@wp.pl

Filia Płoskie – czynna w każdą środę w godz. 10:00 – 16:30
tel. 84 631 43 02 Adres: Płoskie 139, 22-400 Zamość, biblioteka.ploskie@wp.pl

Filia Sitaniec – czynna w każdy wtorek w godz. 10:00 – 16:30
tel. 84 616 94 29 Adres: Sitaniec 422, 22-400 Zamość, biblioteka.sitaniec2@wp.pl

Filia Wysokie – nieczynna do odwołania!
tel. 84 638 45 60 Adres: Wysokie 154, 22-400 Zamość, biblioteka.wysokie@wp.pl

Filia Zawada – czynna w każdy wtorek w godz. 10:00 – 16:30
tel. 84 616 80 75 Adres: Zawada 271, 22-400 Zamość, biblioteka.zawada@wp.pl

Filia Żdanów – czynna w każdą środę w godz. 10:00 – 16:30
tel. 84 627 54 75 Adres: Żdanów 124 a, 22-400 Zamość, biblioteka.zdanow@wp.pl

Za utrudnienia przepraszamy! **BPGZ**

BEZPIECZNI BEZ AZBESTU

lubelskie Smakuj życie!

OTWIERAMY GMINNE PLACE ZABAW

W związku z rozporządzeniem Ministerstwa Zdrowia z dnia 29 maja 2020 r., które daje samorządom możliwość otwierania takich miejsc, place zabaw w Gminie Zamość będą sukcesywnie otwierane. Na niektórych z nich trwają jeszcze prace porządkowe prowadzone przez Gminny Zakład Obsługi Komunalnej, ale większość będzie dostępna od 08 czerwca 2020 r.

Nie ma jeszcze wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego dotyczących funkcjonowania placów zabaw i siłowni zewnętrznych w czasie epidemii COVID-19. Korzystając z nich, należy stosować się do ogólnych zaleceń wydanych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. To specyficzne miejsca publiczne, gdzie nie ma możliwości organizacji ich udostępniania wyłącznie działaniami administracyjnymi. Pamiętajmy, że jesteśmy odpowiedzialni nie tylko za siebie. Mając na uwadze troskę o naszych najbliższych, należy zachować szczególną ostrożność, aby w dalszym ciągu minimalizować ryzyko rozprzestrzenia się wirusa. Szczególnie ważne jest zachowanie dystansu społecznego i odpowiednich warunków higieny.

W najbliższym czasie przy wejściach wieszane będą tabliczki informacyjne zawierające zalecenia dotyczące korzystania z placów zabaw.

Dnia 8 czerwca 2020 roku
Wójt Gminy Zamość
Ryszard Gliwiński

TEREN WOKÓŁ ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W SIEDLISKACH ZMIENIŁ SWOJE OBLICZE

Nowa nawierzchnia z kostki betonowej powstała wokół świetlicy wiejskiej w Siedliskach w ramach rewitalizacji terenu. Inwestycja została sfinansowana ze środków Funduszu Sołeckiego 2020 roku.

W zakres inwestycji weszło wykonanie nawierzchni z kostki betonowej, na powierzchni 493 m², na istniejącej podbudowie z materiału kamiennego oraz ułożenie krawężników o długości 86,9 m.b. na ławie betonowej. Wartość wykonanych robót, to 47 340,51 zł. W tym 32 407,96 zł to środki Funduszu Sołeckiego 2020 roku dla Sołectwa Siedliska. Wykonawcą robót wyłonionym w postępowaniu przetargowym była firma Usługi Budowlane „OLBUD" Agnieszka Wróblewska. Gwarancja wynosi 60 miesięcy. **UGZ**

ZDALNA SZKOŁA - WSPARCIE OGÓLNOPOLSKIEJ SIECI EDUKACYJNEJ W SYSTEMIE KSZTAŁCENIA ZDALNEGO

Gmina Zamość otrzymała dofinansowanie w wysokości 70 000 zł na zakup sprzętu komputerowego w ramach projektu grantowego „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego", współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020. Środki, które otrzymała Gmina Zamość, zostały przeznaczone na zakup 20 laptopów z oprogramowaniem oraz zestawy słuchawkowe. Sprzęt został przekazany 9 szkołom do zdalnego nauczania.

Zakup sprzętu komputerowego jest w 100% finansowany ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020, Oś priorytetowa nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu" działanie 1.1 „Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach" w ramach realizacji przez Gminę Zamość projektu grantowego „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego".

Wysokość grantu została określona na podstawie podziału gmin na poszczególne kategorie, a głównym kryterium przydziału jednostek samorządu terytorialnego do poszczególnych kategorii była liczba uczniów. **CUW: kier. Jadwiga Adamczyk**

Fundusze Europejskie Polska Cyfrowa | Rzeczpospolita Polska | Centrum Projektów Polska Cyfrowa | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

NOWE UJĘCIE WODY DLA GMINY ZAMOŚĆ

Gmina Zamość zakończyła realizację inwestycji pn. Budowa sieci wodociągowej z ujęciem wody w m. Żdanówek – kontynuacja etapu I i II. Zadanie zostało zrealizowane z udziałem środków finansowych Unii Europejskiej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Kwota dofinansowania to ponad 1,7 mln zł.

W ramach inwestycji wykonano sieć wodociągową wraz z uzbrojeniem o długości 2,65 km, ujęcie wody wraz ze zbiornikami i uzbrojeniem o wydajności dobowej 485 m^3/dobę, sieć kanalizacji sanitarnej obsługującą zbiorniki wody oraz sieć kanalizacji sanitarnej obsługującą ujęcie wody wraz z uzbrojeniem.
Ponadto wybudowano drogę dojazdową, oświetlenie terenu oraz zainstalowano system alarmu i monitoringu. Środki wydatkowano również na nadzór inwestorski, opracowanie studium wykonalności i promocję projektu.

Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę to 209 osób. Całkowity koszt zadania to 3 637 088,66 zł, w tym pozyskane dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 Oś Priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działanie 6.4 Gospodarka wodno – ściekowa, wyniosło 1 721 834,88 zł.

Cel główny zrealizowanego projektu to poprawa stanu gospodarki wodociągowej na terenie Gminy Zamość przyczyniająca się do minimalizacji zagrożeń epidemiologicznych oraz zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Jego realizacja umożliwi poprawę stanu infrastruktury technicznej (wodociągowej) oraz zapobiegnie degradacji środowiska naturalnego, które stanowi podstawę potencjału rozwoju Gminy i wpływa zdecydowanie na podniesienie jakości życia mieszkańców. Za kilka miesięcy do nowego ujęcia wody zostaną przyłączeni również mieszkańcy Sołectwa Skokówka, które dotychczas było podłączone do miejskich wodociągów.
Warto dodać, że Samorząd zrealizował w latach 2010 – 2020 trzy unijne projekty w tej części Gminy Zamość, dotyczące sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej: „Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej w m. Skokówka, Żdanów, Żdanówek, Zwódne – I etap”, „Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej w m. Żdanów, Żdanówek, Zwódne – etap II”, „Budowa sieci wodociągowej z ujęciem wody w m. Żdanówek – kontynuacja etapu I i II”. Łączna wartość wykonanych inwestycji opiewa na kwotę 10 011 817,22 zł, w tym dofinansowanie unijne wyniosło 4 702 130,27 zł.

Efekt to 9,05 km sieci wodociągowej, 10,26 km sieci kanalizacyjnej oraz ujęcie wody w m. Żdanówek. Z wymienionej infrastruktury korzysta 78 gospodarstw domowych (kanalizacja wodociągowa), 141 (kanalizacja sanitarna), zamieszkiwanych przez 467 osób na łącznie 969 Mieszkańców Sołectw Skokówka, Żdanów, Żdanówek. **UGZ**

Fundusze Europejskie Program Regionalny
Rzeczpospolita Polska
lubelskie Smakuj życie!
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

INWESTYCJE BUDŻETU GMINY ZAMOŚĆ 2019 ROKU

Tabela nr 1. Budżet Gminy Zamość 2019 roku - inwestycje realizowane przy udziale środków Unii Europejskiej i innych dotacji.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Budowa sieci wodociągowej z ujęciem wody oraz oczyszczalnią ścieków w m. Płoskie - zadanie lat 2018-2019 - wykonano ujęcie wody i oczyszczalnię ścieków przy Szkole, 5949 m sieci wodociągowej, 44 przyłączenia do sieci wodociągowej (911 m), 390 m sieci kanalizacji sanitarnej		1 153 296,88	173 033,35	1 326 330,23
2	RoweLove Roztocze - razem pomimo granic (zadanie lat 2018-2020)	w trakcie realizacji	637 211,88	1 267 417,43	1 904 629,31
3	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Zamość - SP Mokre, SP Pniówek, SP Lipsko, SP Borowina Sitaniecka. zadanie lat 2018-2019		1 670 728,90	1 775 739,11	3 446 468,01
4	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Zamość - SP Wysokie, SP Sitaniec zadanie lat 2018-2019		1 702 139,05	1 258 178,80	2 960 317,85
5	Budowa sieci wodociągowej z ujęciem wody w m. Żdanówek – kontynuacja etapu I i II - zadanie lat 2019-2020 wykonano ujęcie wody i 1650 m.b. sieci wodociągowej		654 015,99	1 420 020,29	2 074 036,28
6	Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie (zadanie lat 2018-2019)	w trakcie realizacji	2 569,38		2 569,38
7	Rozbudowa i przebudowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żdanówek (zadanie lat 2019-2020)	w trakcie realizacji	64 111,91	10 625,00	74 736,91
8	Budowa kompleksu sportowego w m. Zawada - przebudowa boiska piłkarskiego (zadanie lat 2019-2020)	w trakcie realizacji	1 845,00		1 845,00
9	Przebudowa dróg gminnych nr 110385L i 110408L wraz z budową chodnika w m. Jatutów	2600 m nawierzchni	1 119 530,61	1 084 213,00	2 203 743,61
10	Wykonanie altany wraz z infrastrukturą turystyczną przy szlaku rowerowym w miejscowości Mokre (zadanie lat 2019-2020)	Realizacja zakończona	20 957,31		20 957,31
11	Odnawialne źródła energii w Gminie Zamość - część III (zadanie lat 2019-2021) - Techniczna realizacja w 2021 r.		45 721,00		45 721,00
12	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość - złożony wniosek o dotację w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego		33 210,00		33 210,00
13	Budowa placu wiejskiego w m. Bortatycze - rekreacja i wypoczynek	zakończone	103 290,00	50 000,00	153 290,00
14	Budowa otwartej strefy aktywności w m. Hubale	zakończone	31 940,90	25 000,00	56 940,90
15	Budowa siłowni terenowej w m. Borowina Sitaniecka	zakończone	69 415,55		69 415,55
	Łącznie		7 309 984,36	7 064 226,98	14 374 211,34

Tabela nr 2. Budżet Gminy Zamość 2019 roku – inwestycje Samorządu Powiatu i Samorządu Województwa oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad realizowane na podstawie porozumień

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 3247L - DK nr 17 - Pniówek - Suchowola - Maciejówka - zadanie lat 2018-2020 - dotacja dla Powiatu Zamojskiego - łącznie 2 716 705 zł		1 000 000,00		1 000 000,00
2	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3218L w m. Wysokie - dotacja dla Powiatu	dokumentacja	19 926,00		19 926,00
3	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3250L Topornica - Stacja Kolejowa Zwierzyniec w m. Zarzecze etap III - dotacja dla Powiatu	367 m	30 000,00		30 000,00
4	Przebudowa chodnika przy DK nr 17 w m. Sitaniec	108 m	225 010,09		225 010,09
	Łącznie	475 m	1 274 936,09		1 274 936,09

Tabela nr 3. Budżet Gminy Zamość 2019 roku – inwestycje na drogach gminnych.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Przebudowa drogi gminnej nr 110397L w m. Sitaniec Wolica	220 m	92 970,25		92 970,25
2	Przebudowa drogi gminnej nr 110444L w m. Szopinek (Infułacka) - kontynuacja zadań budzetów lat 2017-2018.	412 m	399 279,95		399 279,95
3	Przebudowa drogi gminnej położonej w m. Kalinowice na dz. nr. geod. 22/34 (posesje 203.... 204 ....)	409 m	509 674,65		509 674,65
4	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr geod. 659/39 i 659/40 w m. Płoskie (od DK74 przed DP 3217L do m. Siedliska) Etap I.	285 m	229 845,01		229 845,01
5	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr geod. 316 w m. Zawada (łącznik DK74 i drogi gminnej nr 110390L)	209 m	124 496,53		124 496,53
	Łącznie	1 535 m	1 356 266,39		1 356 266,39

Tabela nr 4. Budżet Gminy Zamość 2019 roku – inne inwestycje na drogach gminnych.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Budowa drogi gminnej dojazdowej „KD-D" w m. Płoskie - od drogi powiatowej nr 3217L w kier. Sołectwa Zawada - zadanie lat 2019-2020	regulacja stanu prawnego	29 550,75		29 550,75
2	Budowa drogi gminnej nr 112227L w m. Pniówek (za szkołą) - zadanie lat 2019-2020	dokumentacja budowlana	35 547,00		35 547,00
3	Budowa drogi gminnej o nr geod. 128 (obręb Wieprzec Wychody) i 493 (obręb Zarzecze) - przedłużenie drogi gminnej nr 112233L w kierunku m. Wychody	projekt budowlany	24 160,52		24 160,52
4	Przebudowa drogi gminnej nr 110381L w m. Szopinek - zadanie lat 2019-2020,	techniczna realizacja 2020 r.	8 510,00		8 510,00
5	Przebudowa drogi gminnej nr 110386L w m. Pniówek - zadanie lat 2019-2020	techniczna realizacja 2020 r.	9 533,10		9 533,10
6	Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie - zadanie lat 2019-2020	techniczna realizacja 2020 r.	11 510,00		11 510,00
7	Modernizacja drogi transportu rolnego w m. Wychody, nr geodezyjny 36, obręb Wieprzec – Wychody	dokumentacja budowlana	7 922,00		7 922,00
8	Przebudowa drogi gminnej nr 112221L w m. Sitaniec Wolica i Sitaniec - zadanie lat 2019-2020,	dokumentacja budowlana	28 068,60		28 068,60
9	Rozbudowa dróg gminnych 11038L i 110382L w m. Szopinek - zadanie lat 2019-2021	dokumentacja budowlana	1 441,70		1 441,70
10	Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie – etap II - zadanie lat 2019-2020,	dokumentacja budowlana	0,00		0,00
11	Budowa drogi wewnętrznej nr geod. 879 w m. Płoskie. - zadanie lat 2019-2020,	dokumentacja budowlana	0,00		0,00
12	Budowa dróg wewn. nr geod. 1488/2, 1489/3 1490/2 879 w m. Sitaniec. - zadanie lat 2019-2020,	dokumentacja budowlana	0,00		0,00
	Łącznie		156 243,67		156 243,67

Tabela nr 5. Budżet Gminy Zamość 2019 roku – inwestycje z zakresu oświetlenia ulicznego.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Budowy oświetlenia ulicznego drogi powiatowej nr 3256L w m. Zalesie (350 m oświetlenia, 10 słupów) (zadanie lat 2018-2020)	350 m	16 800,00		16 800,00
2	Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 110429L w m. Chyża	320 m	35 941,41		35 941,41
3	Budowa oświetlenia drogi gminnej położonej w m. Kalinowice na dz. nr. geod. 22/34 (posesje 203.... 204 ....)	410 m	85 544,36		85 544,36
4	Budowa oświetlenia ulicznego drogi powiatowej nr 3247 L w m. Pniówek	420 m	77 642,94		77 642,94
5	Budowa oświetlenia ulicznego w m. Sitaniec - drogi gminne wewnętrzne na osiedlu Ferencówka	700 m	109 875,75		109 875,75
6	Budowa oświetlenia ulicznego przy drogach gminnych nr 110384L i 110407L w m. Wólka Panieńska (300 m oświetlenia, 10 słupów)	300 m	39 999,96		39 999,96
7	Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110434 L w m. Wysokie - Sitaniec Wolica	680 m	48 223,48		48 223,48
8	Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej wewnętrznej w m. Zawada (osiedle za kółkiem rolniczym)	450 m	58 433,62		58 433,62
9	Oświetlenie uliczne w m. Jatutów - przebudowa przy drodze gminnej nr 110407L	dokumentacja	12 500,00		12 500,00
10	Oświetlenie uliczne w m. Chyża przy drodze powiatowej nr 3218L (310 m oświetlenia, 7 słupów)	310 m	21 149,94		21 149,94
11	Budowa oświetlenia drogowego w m. Siedliska droga powiatowa nr 3217L (720 m oświetlenia, 21 słupów)	720 m	15 999,98		15 999,98
12	Zakupy majątkowe - nabycie linii oświetleniowych od Rejonu Energetycznego w m. Lipsko		14 248,26		14 248,26
13	Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110450L (ul. Rzemieślnicza) i drogi gminnej nr 110451L (ul. Ogrodnicza) w m. Skokówka	Dokumentacja budowlana	17 963,22		17 963,22
14	Remont oświetlenia ulicznego wzdłuż drogi powiatowej 3249L w m. Mokre wraz z wyniesieniem szafek oświetlenia ulicznego ze stacją trafo oraz z wymianą opraw sodowych na oprawy typu led (zadanie lat 2019-2020)	400 m	43 568,71		43 568,71
15	Budowa oświetlenia ulicznego drogi wojewódzkiej nr 849 w m. Skokówka	dokumentacja, zakup materiałów	19 995,50		19 995,50
	Łącznie	5060 m	617 887,13		617 887,13

Tabela nr 6. Budżet Gminy Zamość 2019 roku – inwestycje kubaturowe.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w m. Lipsko	zakończono	111 000,00		111 000,00
2	Rozbudowa obiektu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w m. Kalinowice	100m^2 parkingu	33 341,03		33 341,03
3	Adaptacja pomieszczenia magazynowego OSP Bortatycze	zakończono	11 070,00		11 070,00
4	Adaptacja poddasza obiektu GOK w m. Wysokie	dokumentacja	12 354,00		12 354,00
	Łącznie		167 765,03		167 765,03

Tabela nr 7. Budżet Gminy Zamość 2019 r – inwestycje z zakresu gospodarki wodno- ściekowej.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Przebudowa przepompowni sieci kanalizacji sanitarnej w m. Sitaniec (Osiedle Piaski)	Przeniesienie przepompowni	160 385,49		160 385,49
2	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w m. Sitaniec (osiedle) działki nr geod. 1137/53, 1136/27, 1137/52, 1176/3, 1162/1 - 243 m sieci wodociągowej i 211 m sieci kanalizacji sanitarnej,	454 m	127 639,38		127 639,38
3	Rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z przyłączami w m. Żdanów, Żdanówek - 88 m sieci wodociągowej, 222 m sieci kanalizacji sanitarnej, 14 przyłączy wodociągowych, 37 przyłączy kanalizacji sanitarnej	310 m	79 729,92	111 058,85	190 788,77
4	Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Płoskie	365 m	167 645,34		167 645,34
5	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice, Szopinek i Wólka Panieńska	projekt budowlany	29 201,31		29 201,31
6	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice dz. nr 45/37	210 m	10 518,98		10 518,98
7	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w m. Szopinek (dokumentacja projektowa) - zadanie lat 2019-2020	projekt budowlany	6 663,00	2 037,00	8 700,00
8	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w m. Wólka Panieńska (droga wewnętrzna nr geod. 140/37) zdanie lat 2019-2020	projekt budowlany	14,73		14,73
9	Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Sitaniec (droga wewnętrzna geod.1490/2) - zdanie lat 2019-2020	projekt budowlany	206,75		206,75
10	Rozbudowa sieci wodociągowej wraz z budową przyłączy m. Żdanówek - realizacja w latach 2020-2021, po zakończeniu budowy sieci (poz.5 tabeli nr. 1)		0,00		0,00
	Łącznie	1 339 m	582 004,90	113 095,85	695 100,75

Tabela nr 8. Budżet Gminy Zamość 2019 roku – inne zadania i inwestycje.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
1	Zagospodarowanie placu wiejskiego przy świetlicy wiejskiej w m. Białobrzegi - rekreacja i wypoczynek	zrealizowano	15 376,85		15 376,85
2	Urządzenie placu wiejskiego w m. Bortatycze Kolonia - rekreacja i wypoczynek	zrealizowano	18 376,70		18 376,70
3	Prace urządzeniowe na parkingu przy Centrum Kultury Sołectwa Lipsko-ułożenie krawężników i utwardzenie parkingu	zrealizowano	55 869,20		55 869,20
4	Przebudowa boiska sportowego przy świetlicy wiejskiej w m. Jatutów	zrealizowano	56 160,00		56 160,00
5	Budowa budynku gospodarczego na działce nr ew. 280/8 położonej w miejscowości Łapiguz - zadanie lat 2019-2020	Projekt + zakupy	16 163,06		16 163,06
6	Budowa siłowni zewnętrznej przy szkole w Płoskiem wraz z monitoringiem	zrealizowano	63 987,10		63 987,10
7	Rewitalizacja terenu wokół świetlicy wiejskiej w m. Siedliska w szczególności: utwardzenie wjazdu, parking na auta, stojak na rowery, oświetlenie terenu OSY, boisko do piłki siatkowej	dokumentacja, podbudowa pod parking	68 971,70		68 971,70
8	Zagospodarowanie placu wiejskiego w m. Szopinek - rekreacja i wypoczynek	zrealizowano	72 494,20		72 494,20
9	Wykonanie altanki przy świetlicy wiejskiej w m. Skaraszów	zrealizowano	22 926,59		22 926,59
10	Budowa parkingu publicznego w m. Wychody	zrealizowano	49 724,64		49 724,64
11	Montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej i wykonanie chłodni w pomieszczeniu gospodarczym w m. Wierzchowiny	zrealizowano	17 774,51		17 774,51
12	Montaż elementów małej architektury wraz z budową budynku gospodarczego na działce nr 94/2 w m. Zwódne - zadanie lat 2019-2020	projekt budowlany	12 251,54		12 251,54
13	Zagospodarowanie placu wiejskiego na cele rekreacji i wypoczynku w m. Zarzecze	zrealizowano	39 867,70		39 867,70

INWESTYCJE BUDŻETU GMINY ZAMOŚĆ 2019 ROKU cd.

Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
14	Budowa parkingu przy świetlicy wiejskiej i „Orliku” w m. Żdanów	162 m2	42 975,04		42 975,04
15	Urządzenie placu wiejskiego (altanka) w m. Żdanówek - przeniesiono realizację na kolejne lata		3 000,00		3 000,00
16	Budowa zatoki autobusowej na działkach nr 61/17 i 61/18 w m. Kalinowice	dokumentacja	19 950,00		19 950,00
17	Zakup i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej w m. Skokówka	zrealizowano	16 000,00		16 000,00
18	Zakup aparatu prądotwórczego (GZOK - ujęcie wody)	zrealizowano	39 481,50		39 481,50
19	Gospodarka mieszkaniowa / wydatki na zakupy inwestycyjne		38 103,00		38 103,00
20	Zakup nieruchomości - budynek, ul.Szczebrzeska 120 w Zamościu		1 623 600,00		1 623 600,00
21	Zwrot nakładów poniesionych przez GS SCH w Zamościu - obiekt sklepu w Białowoli		25 000,00		25 000,00
22	Zakup używanego samochodu dla GZOK Gminy Zamość		18 456,00		18 456,00
23	Zakup samochodu dla wyposażenia grupy wod-kan		9 480,50		9 480,50
24	Dotacja dla OSP Mokre - zakup wyposażenia		3 500,00		3 500,00
25	RoweLove Roztocze - razem pomimo granic (zadanie lat 2018-2020) Dotacja dla Partnerów projektu		0,00	826 624,64	826 624,64
26	Zakup samochodu dla Policji - dotacja dla KW Policji		41 430,00		41 430,00
	Łącznie	-	2 390 919,83	826 624,64	3 217 544,47
Lp.	Nazwa zadania	Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
ŁĄCZNIE zadania inwestycyjne budżetu Gminy Zamość 2019 roku					
Lp.		Efekty inwestycji	Środki budżetu Gminy	Środki zewnętrzne	Łączne środki
	Łącznie 91 zadań budżetu 2019 roku		13 856 007,40	8 003 947,47	21 859 954,87
	Odnawialne źródła energii w Gminie Zamość – część I – zadanie zakończone w 2018 roku środki unijne w budżecie 2019 r. z rozliczenia projektu			568 657,57	
	Urządzenie placu wiejskiego rekreacja i wypoczynek w m. Wychody. – zadanie zakończone w 2018 roku Środki Programu OSA w dochodach 2019 roku			42 900,00	
	Dotacja z budżetu Państwa – zwrot wydatków gminnego programu Fundusz Sołecki 2018 roku			168 520,52	
Łącznie 91 zadań budżetu 2019 roku z uwzględnieniem dotacji z rozliczenia zadań 2018 roku			13 075 929,31	8 784 025,56	21 859 954,87

Dnia 20.04.2020r

NIEMOŻLIWE STAŁO SIĘ MOŻLIWE

INDYWIDUALNE WARSZTATY PODCZAS PANDEMII JUŻ ZA NAMI

Zdalne warsztaty w Gminie Zamość – maj 2020 – zajęcia zrealizowane w ramach dotacji „Wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności lokalnej". Organizator: Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+.

Warsztaty kulinarne Chinkali - sakiewki z mięsem

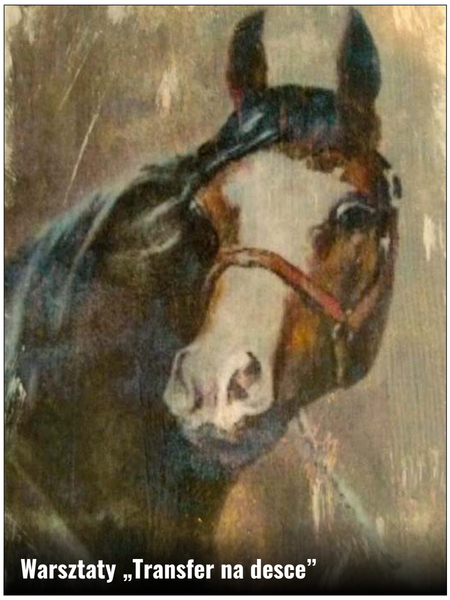
Wydawałoby się, że w okresie pandemii, która trwa od marca tego roku, wszelakie działania i inicjatywy w sołectwach Gminy Zamość są niemożliwe. Jednak Stowarzyszenie pokazało, że można. Wystarczy tylko znaleźć rozwiązanie i pomysł, aby

Warsztaty „Transfer na desce"

wszystko kręciło się dalej. Po wielu dyskusjach i przygotowaniach znaleźliśmy sposób na przeprowadzenie warsztatów rękodzieła i warsztatów kulinarnych w sołectwach Gminy Zamość.

W maju na stronie Stowarzyszenia Kobiet 28+, na portalu społecznościowym Facebook i na stronie internetowej Gminy Zamość ukazały się 2 pierwsze filmiki instruktażowe – tutoriale. Na podstawie owych nagrań uczestnicy wykonali „Transfery na desce" oraz „Sakiewki z mięsem". Każdy pracował indywidualnie w swoim domu, przestrzegając obwarowań dotyczących zakazu tworzenia zgromadzeń. Osoby zaangażowane do udziału w warsztatach otrzymały od stowarzyszenia bezpłatnie materiały plastyczne i artykuły spożywcze, z których powstać miały obrazy i dania.

To było naprawdę duże i nowe wyzwanie dla instruktorów i załogi stowarzyszenia. Powstały 2 tutoriale w formie filmików: „Transfer fotografii na desce", autorstwa Agaty Piwko, i „Chinkali – sakiewki z mięsem" Renaty Jędrzejewskiej. W zdalnych warsztatach o tematyce rękodzielniczej wzięły udział następujące miejscowości: Wychody, Zawada i Wólka Wieprzecka. A w warsztatach kulinarnych Łapiguz, Białowola i Chyża. Panie, uczestniczki zmagań warsztatowych, do tematu podeszły bardzo profesjonalnie. Ku naszemu zaskoczeniu same gospodynie nagrywały swoje filmiki dokumentujące zmagania artystyczne i kuchenne oraz przeprowadzały obszerną fotorelację ze swojej pracy. Wszystko trafiło do naszego archiwum. GRATULUJEMY!!! Chcielibyśmy nadmienić, że grupy warsztatowe liczyły w każdej z miejscowości co najmniej 15 osób, **a rekrutacją zajęły się Panie przewodniczące poszczególnych Kół Gospodyń Wiejskich: KGW Wychody – Teresa Kostur, KGW Zawada – Anna Zgnilec, KGW Wólka Wieprzecka – Urszula Kyc, KGW Łapiguz – Elżbieta Sereda, KGW Białowola – Wioletta Fusiarz, KGW Chyża – Małgorzata Szatraj. Bardzo dziękujemy Wam za pomoc!!!**

Warsztaty „Transfer na desce"

Cieszymy się, że nasze samouczki pomogły Wam poznać nową technikę plastyczną, jaką jest transfer, oraz że mogliście zgłębić przepis na chinkali. Ważne jest to, że nabyliście nowe umiejętności, które na pewno wykorzystacie podczas organizowanych lokalnie spotkań.

Kochani, mamy dla Was dobre wieści – niebawem ruszamy z warsztatami na całą Gminę Zamość. Oczywiście, nie zapominamy o zachowaniu szczególnych środków ostrożności i dezynfekcji podczas spotkań niewielkich grup. Niebawem harmonogram. Do zobaczenia niebawem.

Agata Piwko – prezes Stow. Kobiet 28+

HONOROWI DAWCY KRWI RAZEM POMIMO PANDEMII

Potrzeba chwili leżała u źródeł trudnej decyzji o zorganizowaniu gminnej akcji poboru krwi w czasie stanu epidemii. Pojawiły się sygnały ze środowisk medycznych o brakach, a ponadto proces leczenia konkretnej ofiary wypadku wygenerował nagłą potrzebę pomocy. Pomimo ryzyka i obaw zdecydowano się przeprowadzić akcję w Gminie Zamość w ostatni dzień maja. Wynik zaskoczył wszystkich. Zebrano niemal 55 litrów krwi!

Krwiodawcy w akcji

Ten trudny czas, z którym przyszło nam się zmierzyć, wprowadził spore ograniczenia w codziennym życiu. Przestrzeganie dystansu społecznego między sobą, obawa i troska o zdrowie własne oraz najbliższych towarzyszą nam teraz codziennie. W sytuacji pandemii, z jaką dzisiaj się zmagamy, rola jaką pełnią Honorowi Dawcy Krwi tym bardziej zasługuje na najwyższe uznanie i szacunek. Ostatnia Akcja Poboru Krwi „RAZEM POMIMO PANDEMII", która odbyła się 31 maja 2020 r. w Szkole Podstawowej w Żdanowie, ukazała wspaniałe świadectwo odpowiedzialności oraz solidarności społecznej krwiodawców. Tego dnia, mimo kapryśnej pogody, krwiodawcy z Gminy Zamość (i nie tylko) tłumnie przybyli gotowi oddać krew. Choć nie każdy mógł się nią wówczas podzielić, bo z różnych przyczyn zdrowotnych paru dawców nie zostało zakwalifikowanych do oddania, to sama chęć pomocy drugiemu człowiekowi jest postawą godną do naśladowania. Tego dnia w szkolnej sali gimnastycznej w Żdanowie zarejestrowano łącznie 136 osób, z czego finalnie 122 osoby oddały krew. Zebrano łącznie aż **54,9 litrów** pełnej krwi. Właśnie teraz, kiedy zapotrzebowanie na krew jest bardzo wysokie, dzięki dawcom jest się czym dzielić. Zebraną krew przekazano m.in dla Michała Pogudza. Ten nastolatek bardzo ucierpiał w wyniku wypadku, podczas którego został dotkliwie poparzony. Rekonwalescencja Michała wciąż trwa, a każdy zabieg wymaga sporej ilości krwi. Tym bardziej cieszymy się, że udało się tę krew dla niego zebrać i zabezpieczyć.

Drzewka i krzewy - podarunek dla krwiodawców

Aby zadbać o bezpieczeństwo dawców, podczas akcji zostały zachowane niezbędne środki ostrożności. Już na wstępie uczestnicy zostali zobowiązani do noszenia maseczek ochronnych oraz do dezynfekowania rąk lub korzystania z rękawiczek. Następnie odbywał się pomiar temperatury, po czym każdy obowiązkowo wypełniał ankietę w ramach dodatkowej procedury bezpieczeństwa.

Po donacji nowo powstałe Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość zapraszało do odwiedzenia stoiska promocyjnego, gdzie na każdego dawcę czekał zestaw gadżetów, przeciwsłoneczne okulary w ręcznie wykonanym przez KGW w Jatutowie etui oraz, jak zawsze w okresie wiosenno-letnim, drzewko lub krzew do posadzenia – żywy symbol uzdrowienia, nadziei i miłości do bliźniego. Słodkie rogale serwowano dzięki Edwardowi Wasilowi, a kubeczki z logotypami wykonał dla dawców Bartłomiej Draczka. Tą akcję wsparł również punkt gastronomiczny SWOJAK PIZZA. Wszystkim dobroczyńcom serdecznie dziękujemy. Kącik Stowarzyszenia dodatkowo uatrakcyjniła wystawa, pt. „Od Mokrego się zaczęło", upamiętniająca wizytę Papieża Polaka w Zamościu. Rok temu Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość. wspólnie z mieszkańcami Gminy, doprowadził do powstania tej wystawy, a teraz wypożyczono ją z sołectwa Mokre, aby podczas gminnej akcji krwiodawczej w Żdanowie uczcić Rok Świętego Jana Pawła II i setną rocznicę urodzin Karola Wojtyły, która przypada właśnie w tym roku.

Wszyscy, którzy w Żdanowie oddali krew i mieszkają na terenie Gminy Zamość mogli wziąć udział w konkursie „Bitwa sołectw – do ostatniej kropli krwi". Jest to już III edycja tego konkursu skierowana do mieszkańców sołectw Gminy Zamość, organizowana wspólnie z Samorządem Gminy Zamość oraz Zarządem Gminnego Związku OSP RP w Zamościu. Warto przypomnieć, że konkurs trwa od 1 lutego 2020 r. do 30 listopada br., a nagrody dla zwycięzców funduje Wójt. Na akcji już tradycyjnie prowadzono zbiórkę czekolad pod hasłem „PODAJ DALEJ" – ten stały element gminnych poborów krwi, organizowanych przez Stowarzyszenie HDK cieszy się sporym wsparciem krwiodawców. Dzięki ofiarności naszych dawców zebrano 133 czekolady, które niebawem trafią tym razem do Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem" w Zamościu.

Stoisko promocyjne SHDK przy UG Zamość

Krew dla każdego ma inne znaczenie. Dla dawcy (osoby zdrowej) oddanie krwi to kwestia chęci i dobrej woli; dla biorcy (osoby potrzebującej) podarowana krew jest często kwestią życia. Wszystkim tym, którzy tego dnia oddali krew i tym, którzy chcieli krew oddać, ale z różnych przyczyn zdrowotnych nie mogli tego zrobić, DZIĘKUJEMY!

Za wspólny sukces serdeczne podziękowania kierujemy również do współorganizatorów tego wydarzenia, byli to: Samorząd Gminy Zamość, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa Oddział Terenowy w Zamościu, Stowarzyszenie Kobiet na rzecz promocji i rozwoju środowiska lokalnych 28+, Młodzieżowa Rada Gminy Zamość, Oddział Gminnego Związku OSP RP Gminy Zamość z jednostką OSP w Żdanówku i Skokówce. **Zarząd SHDK przy UGZ**

KRWIODAWSTWO PODCZAS EPIDEMII

W czasie epidemii sporo osób nie potrafiło odnaleźć się w sytuacji. Wiele imprez, spotkań czy zaplanowanych wcześniej wycieczek i wydarzeń zostało odwołanych lub przesuniętych. Jak pomagać innym, nie narażając się zbytnio na niebezpieczeństwo? Jak wiadomo, honorowe krwiodawstwo jest najprostszą formą dzielenia się sobą, dając możliwość ratowania ludzkiego zdrowia i życia, jednak czy podczas epidemii pobór krwi funkcjonuje normalnie oraz czy jej oddawanie nie jest zagrożeniem dla dawcy? Te wątpliwości są tematem wywiadu z Kierownikiem Terenowego Oddziału Rejonowego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Zamościu, dr n. med. Anną Miką. Wywiad przeprowadził Bartłomiej Pikuziński – Przewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy Zamość i zarazem sekretarz Stowarzyszenia Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość.

Bartłomiej Pikuziński (B.P.): ***Pani Doktor, obecnie każdy z nas dba szczególnie o swoje zdrowie i unika skupisk ludzi. Czy udanie się do punktu poboru krwi w celu jej oddania jest dobrym pomysłem?***
Dr Anna Mika (A.M.): Prawdziwa miłość do człowieka zdaje egzamin w czasie nieszczęść, klęsk, choroby, krzywdy ludzkiej. W tych trudnych czasach wielu ludzi angażuje się pomagając bezinteresownie samotnym, chorym, potrzebującym pomocy. Bohaterami obecnego trudnego czasu są ci, którzy dostarczają posiłki i zakupy osobom chorym, izolowanym, służby mundurowe, dbające o bezpieczeństwo nas wszystkich, pracownicy handlu i usług, trwający z takim oddaniem na swoich stanowiskach pracy, służby sanitarne i służba zdrowia, ratująca i lecząca chorych. **Do ogromnej rzeszy ludzi służących innym należą również krwiodawcy**. Rozumiejąc swoją misję, śpieszą z pomocą tym, którzy w szpitalach muszą być leczeni składnikami krwi, bo krew jest potrzebna w każdym czasie. O ile ludzie zdrowi wychodzą z domu, by zabezpieczyć swoje najważniejsze potrzeby, to czy osoba zdrowa może wyjść z domu dla czynienia dobra?

B.P.: ***Czy zapotrzebowanie na krew oraz jej składniki w obecnej sytuacji jest nadal wysokie?***
A.M.: W każdym czasie w szpitalach są pacjenci, dla których jedynym skutecznym lekiem i ratunkiem są składniki krwi. W czasie epidemii takich pacjentów było na początku mniej ze względu na odwołane zabiegi lecznicze, ale zawsze wykonywane są zabiegi nieplanowane, ratujące życie. Ponadto, składniki krwi są potrzebne pacjentom z chorobą nowotworową. Obecnie w Banku Krwi mamy bezpieczne ilości Koncentratu Krwinek Czerwonych. Jednak ze względu na przyjęcia pacjentów do Szpitali i wykonywanie zabiegów musimy zabezpieczyć pacjentom, wymagającym transfuzji składników krwi, coraz większe ilości tych składników.

B.P.: ***Czy Terenowy Oddział RCKiK w Zamościu funkcjonuje normalnie? Na jakie obostrzenia muszą być gotowi krwiodawcy?***
A.M.: Oddział Terenowy RCKiK w Zamościu pracuje tak, jak dotąd – od poniedziałku do piątku. **Rejestracja kandydatów na dawców odbywa się w godzinach 7.00 – 13.00.** Pierwszeństwo mają Dawcy, od których będą pobierane składniki krwi metodą automatyczną, tj. osocze oraz Koncentrat Krwinek Płytkowych. Aby zapewnić bezpieczeństwo pracowników oraz Dawców, nie są wpuszczane do Oddziału osoby towarzyszące, które nie zamierzają oddawać krwi. Zapraszamy osoby z każdą grupą krwi, aby przyszły w dogodnym dla siebie terminie do Oddziału Terenowego w Zamościu. Krew pobieramy również 2 dni w tygodniu, tj. w poniedziałki oraz w piątki w Tomaszowie Lub, gdzie czeka na dawców Krwiobus RCKiK Lublin przy Domu Kombatanta.

B.P.: ***Czego muszą się spodziewać krwiodawcy odwiedzający Terenowy Oddział Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa?***
A.M.: W związku z sytuacją epidemiologiczną do Centrum Krwiodawstwa nie mogą wchodzić osoby:
– mające objawy infekcji (podwyższona temperatura, katar, kaszel, duszność, ból gardła),
– które miały kontakt z osobami z podejrzeniem zarażenia COVID-19,
– które przebywały poza granicami Polski w przeciągu ostatnich 14 dni,
– postronne/towarzyszące.
Wszystkie osoby wchodzące do Oddziału (pracownicy, Dawcy) muszą przy wejściu **zdezynfekować ręce i są poddawane wstępnej selekcji, która polega na pomiarze temperatury ciała oraz wypełnieniu ankiety wstępnej kwalifikacji.** Dopiero po przejściu pozytywnie tej preselekcji pracownik/Dawca może wejść do Oddziału. Kolejne etapy obsługi Dawcy przebiegają typowo. Dawcy są zobowiązani do zachowania między sobą bezpiecznej odległości (min. 1,5 m) oraz do stosowania maseczek/przyłbic.

B.P.: ***W jaki sposób osoba chcąca oddać krew w tym trudnym czasie powinna się do tego przygotować?***
A.M.: Przygotowania kandydata na Dawcę krwi nie uległy zmianie. **Przed wyjściem z domu warto sobie zmierzyć temperaturę ciała.** Do oddania krwi i jej składników kwalifikowany jest Dawca, który spełnia wszystkie wymagane dotąd warunki i dodatkowo w **ciągu 14 dni nie kontaktował się z osobą z potwierdzonym zakażeniem COVID-19**.

B.P.: ***Jeżeli u krwiodawcy kilka dni po oddaniu krwi wystąpią objawy wskazujące na zakażenie koronawirusem (gorączka, kaszel, duszności, biegunka), to co powinien on zrobić?***
A.M.: Jeśli w ciągu kilku dni po oddaniu krwi u Dawcy wystąpią objawy jakiejkolwiek choroby zakaźnej, jest on zawsze zobowiązany do telefonicznego zgłoszenia tego faktu do jednostki, w której odbyło się pobranie krwi.

B.P.: Obecnie terenowe akcje poboru krwi odbywają się normalnie. Przykładem może być gminna akcja poboru krwi, która odbyła się 31 maja w Żdanowie. Krew oddało 136 osób. Czy udział Krwiodawców w tych akcjach jest ważny?
A.M: Zarówno w naszej codziennej pracy w Oddziale w Zamościu, jak też na ekipach wyjazdowych oczekujemy na każdego, kto zechce i może oddać krew. Na terenowe akcje organizowane w Gminie Zamość od kilku lat zgłasza się duża ilość osób. Cieszymy się każdą osobą, która odda krew. Ilość pozyskanych składników krwi na tych akcjach pozwala nam bezpiecznie pracować przez dłuższy czas i zapewnić potrzebne składniki krwi dla wszystkich pacjentów wymagających transfuzji.

B.P.: W dniu 14 czerwca obchodzimy Światowy Dzień Krwiodawcy. Jest to wyjątkowe święto?
A.M.: Ogromnie cieszę się tym świętem, ponieważ Krwiodawcy zasługują na najwyższe uznanie i szacunek. Jeśli nie są o tym przekonani jeszcze wszyscy ludzie, to z pewnością kiedyś się o tym dowiedzą. O ludziach, którzy śpieszą z pomocą drugiemu człowiekowi, oddając krew, trzeba mówić, aby nigdy nie brakowało tego bezcennego leku w polskich szpitalach. Nie trzeba być lekarzem, aby uratować czyjeś życie. Jeśli jesteś zdrowy, pomóż innym cieszyć się życiem, dołącz do szerokiego grona krwiodawców – ludzi o otwartych sercach – bohaterów naszych czasów.
B.P.: ***Dziękuję za rozmowę.***

Bartłomiej Pikuziński (SHDK przy UGZ)

KARDYNAŁ WYSZYŃSKI I JEGO DZIEDZICTWO

Trwający ponad 30 lat proces beatyfikacyjny Prymasa Tysiąclecia właśnie się zakończył. W pierwszą niedzielę czerwca 2020 r. na placu Piłsudskiego w Warszawie miała się odbyć uroczysta beatyfikacja kardynała Stefana Wyszyńskiego, jednak sytuacja związana z zagrożeniem Covid-19 wymusiła zmianę terminu. Może to więc dobry moment, aby poznać bliżej osobę słynnego Prymasa, jego postawę i heroiczność w obronie Kościoła i wolności Polaków w trudnych czasach PRL. Dziedzictwo, jakie zostawił, wzbudza wielki szacunek nie tylko wśród osób wierzących.

Beatyfikacja to akt kościelny, wydawany przez kościół katolicki, uznający osobę zmarłą za błogosławioną, co zezwala na publiczny kult. Najważniejszymi momentami procesu są stwierdzenia cnót: wiary, nadziei, miłości, a także roztropności, sprawiedliwości, męstwa, umiarkowania, czystości, ubóstwa, posłuszeństwa i pokory. Ponadto, trzeba też potwierdzić, że za jego wstawiennictwem dokonał się przynajmniej jeden cud po jego śmierci.

Na pewno tysiące Polaków, w tym mieszkańców Gminy Zamość, chciałoby uczestniczyć w uroczystościach beatyfikacji Stefana Wyszyńskiego. Niestety, teraz to niemożliwe. Ale nic nie stoi na przeszkodzie, by poznać sylwetkę tej wyjątkowej osobowości. Jego nazwisko jest znane wszystkim, nie tylko w Polsce. Patronuje ok. 200 szkołom. Jego imię nosi niezliczona ilość ulic, placów, skwerów, a w wielu miejscach znajdują się pomniki i tablice ofiarowane mu w hołdzie.

Jego osoba jest bliska wielu mieszkańcom Zamojszczyzny, gdyż przebywał tu kilkakrotnie – pierwszy raz w tragicznym czasie II wojny światowej i okupacji niemieckiej, gdy ukrywał się przed aresztowaniem, a później, gdy został ordynariuszem diecezji lubelskiej.

Stefan Wyszyński urodził się 3 sierpnia 1901 r. w Zuzeli (wieś nad rzeką Bug w woj. mazowieckim, w powiecie ostrowskim, w Gminie Nur). W wieku 19 lat wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. W roku 1924 przyjął święcenia kapłańskie, a w 1929 r. ukończył studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w Lublinie, broniąc pracę doktorską, pt.: „Prawa rodziny, Kościoła i państwa do szkoły". Rok później został profesorem prawa kanonicznego i socjologii w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku. Po wybuchu II wojny światowej, ze względu na swoje zaangażowanie społeczne oraz przedwojenne publikacje nt. niemieckiego nacjonalizmu, był poszukiwany przez władze okupacyjne. Na polecenie rektora seminarium opuścił Włocławek i ukrywał się m.in. na Lubelszczyźnie: w Kozłówce w majątku Zamoyskich niedaleko Lubartowa, a od października 1941 r. do czerwca 1942 r. znalazł schro-

Pomnik kardynała Wyszyńskiego przy SP w Żdanowie

nienie we wsi Żułów w Gminie Kraśniczyn w powiecie krasnostawskim i w kilku innych okolicznych miejscowościach. Gdy wybuchło powstanie warszawskie był kapelanem Armii Krajowej w grupie Kampinos oraz w szpitalu powstańczym w Laskach. Po wojnie wrócił do Włocławka, ale już w marcu 1946 r. ksiądz Wyszyński jako rektor seminarium zostaje mianowany przez papieża Piusa XII ordynariuszem diecezji lubelskiej. Funkcję tę pełni do listopada 1948 r. Nowy pasterz znał już Lublin i diecezję z okresu studiów doktoranckich na Wydziale Prawa KUL oraz z czasów wojny, kiedy ukrywał się na Lubelszczyźnie i Zamojszczyźnie. Przez prawie trzyletni pobyt, z wielką troską, zaangażowaniem i energią, służy wyniszczonej po wojnie diecezji. Już 1 lipca 1946 r. ogłasza Statut Związku Towarzystwa Miłosierdzia „Caritas" Diecezji Lubelskiej. W kuchni kurii diecezjalnej w Lublinie wydawane są obiady dla potrzebujących, a samochody rozwożą dary amerykańskiej UNRR-y do dekanatów. Stefan Wyszyński angażuje się w odbudowę zniszczonej katedry w Lublinie i wielu innych kościołów. Reorganizuje kurię, tworzy domy rekolekcyjne, ale nie zaniedbuje wiernych, często wizytując liczne parafie.

Po raz pierwszy biskup lubelski odwiedza Zamość w dniach 15–16.06.1946 roku na zaproszenie komitetu obchodów Jubileuszu 30-lecia zamojskich szkół. W roku następnym, w dniach 1–2 lipca, uczestniczy w pierwszym na terenie diecezji Kongresie Kółek Żywego Różańca, na który przybywają rzesze pielgrzymów, w tym z parafii Kosobudy, Wielącza i Sitaniec. Więcej informacji o pobycie kardynała Wyszyńskiego w Zamościu i okolicach można poczytać w „Zamościopedii" Andrzeja Kędziory, na stronie internetowej przewodnicyzamosc.pl oraz w czasopiśmie „Niedziela zamojsko-lubaczowska" w artykułach, pt. „Prymas Tysiąclecia na Zamojszczyźnie" z 2001 roku.

W 1947 roku dokonał wizytacji dekanatów tarnogrodzkiego, hrubieszowskiego i tyszowieckiego oraz kilku parafii w Lublinie, a w roku 1948 wizytował m.in. dekanaty Tomaszów Lub. i Zamość, z kolei w maju tego roku odwiedza parafię Horyszów Polski, potem udaje się do Łazisk, Kalinówki i Skierbieszowa. Wszędzie udziela sakramentu bierzmowania, spotyka się z nauczycielami i dziatwą szkolną. Na jego powitanie wszystkie wioski pięknie stroją okna obrazami, a nad drogami powstają bramy powitalne. Podczas przejazdu towarzyszy Wyszyńskiemu wystrojona banderia na koniach i rowerach. Zapewne tak też wyglądała wizytacja parafii Kosobudy w dniu 17 maja 1948 r.

Po śmierci prymasa Augusta Hlonda zostaje mianowany jego następcą, a czasy dla Kościoła w Polsce są wówczas coraz trudniejsze, zaczynają się prześladowania osób duchownych. Sytuacja polityczna w kraju i jawna wrogość władz komunistycznych zmuszały Prymasa Wyszyńskiego do stosowania polityki ustępstw. Aby uchronić Kościół i naród od rozlewu krwi podjął trudną decyzję o zawarciu „porozumienia" podpisanego przez Episkopat i Władze Państwowe dnia 14.02.1950 r. Na tajnym konsystorzu w Rzymie, dnia 12.01.1953 r., Prymas Stefan Wyszyński otrzymał nominację kardynalską, ale nie mógł osobiście odebrać kapelusza kardynalskiego, gdyż władze polskie odmówiły mu wydania paszportu. Niestety, zaszczytny tytuł kardynała nie uchroni polskiego Prymasa od uwięzienia. Nawet marcowa śmierć Stalina niczego nie zmienia na lepsze, wręcz przeciwnie. Dnia 26.09.1953 r. kardynał Wyszyński zostaje aresztowany i wywieziony z Warszawy. W okresie od 26 września do 12 października 1953 r. przebywa

▶

◀

w odosobnieniu w Rywałdzie Królewskim koło Jabłonowa Pomorskiego, a od 12 października 1953 do 6 października 1954 jest izolowany w Stoczku Warmińskim koło Lidzbarka, gdzie zostaje przewieziony nocą. Trzecim miejscem jego niemal rocznego pobytu, począwszy od 6 października 1954 r., jest Prudnik Śląski położony 7 km od czeskiej granicy. Na ostatni etap odosobnienia, ze względu na zły stan zdrowia, zostaje przewieziony do budynku klasztornego w Komańczy, gdzie przebywa kolejny rok do 28 października 1956 r. Tu już może w końcu swobodnie korzystać ze spacerów oraz przyjmować odwiedziny członków rodziny i księży biskupów. To tu, w dniu 16.05.1956 r. powstaje tekst Jasnogórskich Ślubów Narodu, odczytanych na Jasnej Górze ponad 3 miesiące później, ale jeszcze bez obecności kardynała. W tym samym roku wzmogły się w kraju niepokoje społeczne. Ówczesne władze, chcąc sytuację już częściowo załagodzić, postanawiają uwolnić księdza Prymasa. Ten stawia twarde warunki, które dotyczą m.in. decyzji obsadzania stanowisk kościelnych przez biskupów, powrotu wszystkich biskupów ordynariuszy na ich stanowiska biskupie, kontroli seminariów duchownych przez władze kościelne, a nie rządowe, praw do swobodnej katechizacji młodzieży, prawa do wydawania prasy katolickiej. Swoje przeżycia i przemyślenia z tego okresu zawarł ks. Stefan w „Zapiskach więziennych", wydanych po raz pierwszy dopiero przez paryskie wydawnictwo w 1981 r. W tym miejscu warto przytoczyć opinię lubelskiego Urzędu Bezpieczeństwa na temat Kardynała Wyszyńskiego: „ (..) to zdolny dyplomata, socjolog, kaznodzieja i wróg Polski Ludowej (…) ".

W latach 1957–65, przygotowując naród do religijnego przeżycia Jubileuszu Tysiąclecia Chrztu Polski, zainicjował Wielką Nowennę, zakończoną dopiero w maju 1966 r. Aktem Oddania Matce Bożej. W roku 1957 rozpoczął nawiedzenie Polski przez kopię obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej. W połowie lat 60 wraz z całym Episkopatem, zwrócił się do biskupów niemieckich z gestem pojednania narodów. Zawsze brał czynny udział we wszystkich wydarzeniach powojennej Polski wspierając rodaków w tych ważnych, tragicznych i przełomowych chwilach.

Wielkim uhonorowaniem jego poczynań był 6 października 1978 r., kiedy to na Stolicę Piotrową został wybrany kardynał Karol Wojtyła. Wówczas Prymas Polski podszedł do Papieża, klęknął i ucałował jego dłoń, a w tym momencie Papież Polak podniósł się z miejsca, uklęknął przed Prymasem i trwali tak obaj we wzruszającym uścisku przez dłuższą chwilę, po czym padły znamienne słowa: „Czcigodny i umiłowany księże Prymasie, pozwól, że powiem po prostu, co myślę. Nie byłoby na stolicy tego Papieża – Polaka, który dziś pełen bojaźni Bożej, ale i pełen ufności, rozpoczyna nowy pontyfikat, gdyby nie było Twojej wiary nie cofającej się przed więzieniem i cierpieniem, Twojej heroicznej nadziei, Twego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła, gdyby nie było Jasnej Góry i tego całego okresu dziejów Kościoła w Ojczyźnie naszej, który jest związany z Twoim biskupim i prymasowskim posługiwaniem".

W czerwcu 1979 r. Prymas Tysiąclecia wita na lotnisku w Warszawie Ojca Świętego, Jana Pawła II, który jako Papież po raz pierwszy odbywa pielgrzymkę do swej Ojczyzny. Stefan Wyszyński w życiu kierował się swoim biskupim zawołaniem „Soli Deo – Jedynemu Bogu". Zapis Jego zawołania

Tablica pamiątkowa przy kościele w Lipsku w hołdzie Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II i Kardynałowi S. Wyszyńskiemu

został umieszczony w kartuszu na frontonie archikatedry w Lublinie. Po śmierci Prymasa, Jan Paweł II wzywał wszystkich Polaków, aby podjąć to wielkie duchowe dziedzictwo, jakie pozostawił Prymas Tysiąclecia: „Oby Kościół i Naród został mocny dziedzictwem Kardynała Wyszyńskiego. Oby to dziedzictwo trwało w nas". Przypomnijmy sobie o niektórych wartościach tego dziedzictwa. Poszanowanie praw człowieka powinno być fundamentem nowego ustroju, bo ani materialistyczny kolektywizm, ani kapitalizm, nie liczą się z prawami pojedynczego człowieka. Jeszcze na początku lutego 1981 r. Prymas mówił w katedrze gnieźnieńskiej: „Każdy musi zacząć od siebie, abyśmy się prawdziwie odmienili. A wtedy, gdy wszyscy będziemy się odradzać, i politycy będą musieli się odmienić, czy będą chcieli, czy nie. Jeżeli człowiek się nie odmieni, to najbardziej bogate państwo nie ostoi się, będzie rozkradane i zginie. Cóż bowiem z tego – powiem może trywialnie – że krążąca butelka spirytusu przejdzie z rąk jednych pijaków, do rąk innych pijaków! Powiem jeszcze bardziej drastycznie: że klucz od kasy państwowej przejdzie z rąk jednych złodziei w ręce drugich złodziei?! Przecież chyba nie o to idzie, żeby wszyscy złodzieje mieli dostęp do kasy i wszyscy pijacy do wódki, tylko żeby sumienie wszystkich się obudziło, żebyśmy zrozumieli naszą odpowiedzialność za Naród, który Bóg wskrzesza. Pamiętajmy, że ludzie ze starymi nałogami nie odnowią Ojczyzny". Miłość do Ojczyzny, nie nacjonalizm, ale zdrowa miłość do narodu. Na kilka dni przed uwięzieniem ks. Stefan mówił: „Gdy będę w więzieniu, a powiedzą Wam, że Prymas zdradził sprawy Boże – nie wierzcie! Gdyby mówili, że Prymas ma nieczyste ręce – nie wierzcie! Gdyby mówili, że Prymas stchórzył – nie wierzcie! Gdy będą mówili, że Prymas działa przeciwko narodowi i naszej Ojczyźnie – nie wierzcie! Kocham Ojczyznę więcej niż własne serce. I wszystko, co czynię dla Kościoła, czynię dla niej". W kwietniu 1969 r. w Niepokalanowie wypowiedział kolejne uniwersalne prawdy: „Nienawiścią nie obronimy naszej Ojczyzny, a musimy jej przecież bronić. Brońmy jej więc miłością! Naprzód między sobą, aby nie podnosić ręki przeciw nikomu w Ojczyźnie, w której ongiś bili nas najeźdźcy. Nie możemy ich naśladować. Nie możemy sami siebie poniewierać i bić. Polacy już dosyć byli bici przez obcych, niechże więc nauczą się czegoś z tych bolesnych doświadczeń. Trzeba spróbować innej drogi porozumienia – przez miłość, która sprawi, że cały świat, patrząc na nas, będzie mówił: „Oto, jak oni się miłują". Wtedy dopiero zapanuje upragniony pokój, zgoda i wzajemne zaufanie". Godność człowieka i prawda o wielkiej wartości człowieka, osoby ludzkiej, stanowi wg kardynała Wyszyńskiego fundament ładu społecznego na świecie. „W pierwszym rozdziale każdego traktatu pokojowego – mówił – powinien być jeden najważniejszy warunek: uwierzyć w wielkość człowieka. Dopiero wtedy, gdy uwierzymy w jego głębię, zbędna będzie dla nas karta podstawowych praw człowieka, bo w tej głębi znajdzie się wszystko. To będzie świętość, której zbrodnicze ręce tknąć się nie ośmielą!". Ksiądz Prymas Stefan Wyszyński żył 80 lat. Zmarł po ciężkiej chorobie w dniu 28.05.1981 r. w Warszawie. Jego dziedzictwo trwa, a w Gminie Zamość Jego postać, uwieczniona w formie pomnika przy szkole w Żdanowie, czuwa nad okolicą i jej mieszkańcami.

Od Red.: w artykule wykorzystano materiały umieszczone na stronie internetowej wyszynskiprymas.pl

GOK: KC

KOLOROWY ŚWIAT - INSPIRACJE ARTYSTYCZNE Z GOK-U

Zajęcia w świetlicach przed stanem epidemii koncentrowały się zwykle na zasadzie gromadzenia osób podczas dyżurów pracowników Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość, celem realizacji większych warsztatów artystycznych, zabaw na świeżym powietrzu i innych działań wypełniających czas wolny mieszkańców. W połowie marca trzeba było z takich form rezygnować. Pomimo braku możliwości prowadzenia zajęć stacjonarnych nadal jednak GOK realizuje ofertę dla dzieci, ale w nowej formie.

Akwarela „Kwitnąca łąka"

Ze względu na tryb pracy szkół, czyli zdalne nauczanie, dotychczasowi animatorzy zajęć świetlicowych skoncentrowali się na przygotowywaniu instrukcji i zdjęć projektów plastycznych, które następnie publikowali w internecie. Ta forma prezentacji treści pozwala najmłodszym ograniczyć czas korzystania z komputera, a jednocześnie mieć dostęp do nowych zajęć kreatywnych i pozostać w kontakcie z animatorami. Nie zrezygnowaliśmy z tematyki podróżniczej, świątecznej i projektów sezonowych. Bieżącą sytuację traktujemy jako przejściową, a do tego zależy nam na przekazie pozytywnych bodźców, skierowanych szczególnie do najmłodszych odbiorców oferty świetlicowej GOK-u. Dlatego dla dzieci i uczniów z przedszkoli oraz podstawówek, przygotowaliśmy propozycje warsztatów kreatywnych, w których motywem przewodnim były barwy i przejścia tonalne pomiędzy nimi. Do feerii barw dostosowaliśmy techniki artystyczne, jak np. malowanie akwarelą czy rysunki suchymi pastelami. Oczywiście wszystko to w formie uproszczonej i dostosowanej do potrzeb dzieci, słowem, skoncentrowanej na zabawie kolorem. Dla przedszkolaków i dzieci z klas początkowych wybraliśmy na start **wyklejankę z dżinsu**. Różne faktury i odcienie tego materiału posłużyły nam do wykonania czterech prac, których tematem były zwierzęta. Niebieski i granatowy dżins skontrastowano z żywymi barwami tła, detale uzupełniono kolorowym filcem, tworząc w prosty sposób bardzo energetyczne kompozycje, przedstawiające królika, bizona, ptaka i mysz. Wykonanie podobnych prac w domu z pewnością nie sprawiło dzieciom trudności. Dżins to materiał prosty w obróbce, tnie się bardzo łatwo (z wyjątkiem grubszych przeszyć). To ważne, ponieważ w dedykowanej grupie wiekowej zdolności manualne i siła fizyczna nie są jeszcze w pełni rozwinięte, co sprawia pewne kłopoty w pracy z materiałami typu tektura czy plastik.

Zajęcia „jeansowe zwierzaki"

Zawsze uwzględniamy ten aspekt w naszych projektach, dlatego tematem kolejnych warsztatów były **pisanki**, do wykonania których posłużyły nam jedynie stare gazety i kalendarze w kwiaty. Z nich wycinaliśmy wzory pisanek, po cztery na stworzenie jednego jajka. Każdy taki wzór składaliśmy na pół i sklejaliśmy tak, by nadać pracy formę przestrzenną. Takie projekty uczą precyzji, bo wszystkie elementy trzeba ze sobą skleić równo, ale zostawiają pewien margines na błędy. Ostatecznie nierówne brzegi można, ze szkodą dla symetrii, dociąć już po sklejeniu, a intensywny motyw kwiatowy wybacza podobne niedociągnięcia i ich niezbyt nawet zręczne naprawianie. W dobrych humorach wkroczyliśmy więc w okres wielkanocny, a po świętach miejsce pisanek zajęły już motywy wiosenne.

Zajęcia „ślimaki przestrzenne"

Na początek wybrano temat **kolorowych ślimaków w ujęciu przestrzennym**. Tę pracę wykonano na wyciętym z brystolu i złożonym wpół kółku. Dzięki temu nasze mięczaki kołysały się po każdym dotknięciu. Po wykonaniu brzuchonogi na niezaokrąglonym brzegu wycinaliśmy jeszcze głowę i czułki oraz oczka. Z dru-

▶

◀

giego, mniejszego, koła tworzyliśmy muszelkę. To właśnie tutaj wykorzystano suche pastele. Są to wdzięczne kredki, szczególnie dla maluchów – przy prawidłowym użyciu (wystarczy unikać rysowania ostrym brzegiem i nieco „rozpisać" produkt na brudno) pozwalają uzyskać bardzo płynne przejścia kolorystyczne. Ich zamiennikiem mogą być popularne kredki Bambino, ale te nie posiadają niestety takiego nasycenia barw jak pastele, natomiast zdecydowanie mniej brudzą.
Z kolei bardzo czyste i intensywnie kolorowe były kartony, których użyto do wykonania pracy, pt. **„Dzień z życia słonka"**. Tu także wycinano kółka, dla ułatwienia od razu z koronami - promyczkami, nacinano promienie wewnątrz okręgów, aby uformować niewielkie stożki, i sklejano. Tak powstawały wypukłe słoneczka, każde na inną porę dnia. Mieliśmy różowy świt wstający z fioletowych obłoczków, złote południe w lazurze i na koniec pomarańczowe, senne słonko zachodzące w purpurowe chmury. Tym uroczym widokiem zakończył się etap projektów dla najmłodszych uczniów.

Zajęcia z kredkami akwarelowymi

Dla nieco starszych dzieci powstało w GOK-u kilka bardziej zaawansowanych projektów przestrzennych i malarskich. Jednym z nich były **zwierzaki 3D** z tektury i barwnych papierów. Jamnik dostał kolorowy sweterek w paski, a kangurzyca złotą sierść i młode kangurki w torbie. Obie te prace były składane z kilku elementów. Korpusy zwierząt były płaskie, do nich doklejano poprzeczne wsporniki do mocowania łapek. Projekt ten był nieco skomplikowany, podobnie jak inny projekt, tj. **makieta rzymskiego Koloseum**, która wymagała wygięcia grubej tektury w tubę i sklejenia jej klejem na gorąco. O wiele bardziej relaksująca była z pewnością zabawa w **krokodylowy kolaż**. Tutaj na tekturową podstawę w kształcie wspomnianego gada należało nałożyć asymetrycznie przycięte fragmenty innych prac wykonanych w rozmaitych technikach. Obok subtelnych akwarelowych motywów pojawiły się np. grube i chropowate fragmenty, zamalowane farbami olejnymi, oraz intensywne i nasycone barwy plakatówek. Projektem stricte malarskim była **kwietna łąka**. Tutaj na wilgotnym papierze akwarelowym malowaliśmy wielobarwne, nieregularne i zlane ze sobą plamy kolorów. Na tak przygotowanym i wysuszonym tle rysowano czarnym cienkopisem kontury polnych kwiatów. To bardzo wdzięczna w wykonaniu praca, nadająca się też dla młodszych dzieci. Trzeba jednak pamiętać, aby dobrać odpowiednie farby i paradoksalnie w przypadku najmłodszych milusińskich najlepsze są farbki tańsze, sprasowane, popularne akwarelki. Starszym polecamy zakup farb w tubkach, o wiele bardziej nasyconych, ale też wymagających umiejętnego wyciskania i delikatności w mieszaniu. Ciekawym rozwiązaniem są też kredki akwarelowe. Tych użyliśmy do wykonania dekoracyjnej rośliny z papieru. Także na papierze akwarelowym rysowaliśmy rozmaite liście, np. przypominające sansewierie, kaktusy czy filodendrony. Następnie kolorowaliśmy je kredkami wodnymi, wycinaliśmy i tak przygotowane rysunki malowaliśmy pędzlem namoczonym w wodzie. Uzyskuje się w ten sposób efekt pośredni między popularnymi prasowanymi akwarelkami a farbami z tubek. Wadą kredek akwarelowych jest ich znaczna miękkość. Trzeba je bardzo często temperować (z wyglądu przypominają zwykłe kredki ołówkowe), a w trakcie rysowania z wyczuciem naciskać, aby się nie łamały. Z tego powodu mogą być nieco kłopotliwe dla niewprawionych użytkowników. Ich zaletą jest natomiast precyzyjność, czystość podczas używania i zaskakujący efekt końcowy, kiedy to zwykła kolorowanka pod wpływem wilgotnego pędzla zmienia się w pełnoprawny malunek.

Akwarelowy Polaroid

Wracając natomiast do akwareli z tubek, to one są preferowane przy wykonywaniu **akwarelowych Polaroidów**. Były to prace, które przypominały zdjęcia wykonane popularnymi niegdyś szybkimi aparatami fotograficznymi. Na mniejszym kwadracie malowaliśmy gradientowe tło, w naszym przypadku zachód słońca na Dzikim Zachodzie, noc nad miastem, pustynię i egzotyczną wyspę. Później za pomocą czarnego cienkopisu malowaliśmy niewielkie detale – budynki, palmy i skały, a pstrykając energicznie w zmoczony w białej farbie pędzel tworzyliśmy rozgwieżdżone nieba. Na koniec mniejsze kwadraty naklejaliśmy na białe prostokąciki o wymiarach 9x11 cm, tworząc w ten sposób imitację zdjęć z podróży.
Oczywiście tęsknimy już za naszymi podopiecznymi i chcielibyśmy się spotkać w końcu na rozgrzanych słońcem boiskach i terenach przy świetlicach, albo usłyszeć tradycyjne „A Pani mi wytnie?", ale dopóki nie jest to możliwe, będziemy dalej służyć Wam inspiracjami w internecie. Jesteśmy do Waszej dyspozycji codziennie, codziennie też przygotowujemy nowe propozycje artystyczne, które, mamy nadzieję, pomogą Wam choć odrobinę milej spędzić ten dziwny i niecodzienny czas. **Szukajcie nas na stronie https://pl-pl.facebook.com/zamojski.gok, i pytajcie o wszystko, co jest dla was ważne, trudne albo niezrozumiałe. Na pewno odpiszemy. Pozdrawiamy i do zobaczenia wkrótce.**

GOK: JS i JK

ZAJĘCIA PLASTYCZNE DLA MALUCHÓW NA ODLEGŁOŚĆ

Cisza, puste sale plastyczne i informatyczne, zamknięta sala zabaw i wystaw, brak gwaru najmłodszych uczestników zajęć pozalekcyjnych w Gminnym Ośrodku Kultury Gminy Zamość - to smutny widok. Mamy nadzieje, że nie za długo to wszystko się zmieni i jeszcze będzie przepięknie, gwarnie i radośnie, a sale wypełnią się wesołymi dziećmi.

Decoupage

Zajęcia jednak nie zanikły, odbywają się wirtualnie. Pokazujemy, jak i co maluszki mogą wykonać w ramach prac plastycznych razem z rodzicami w domu. Potrzebne materiały to zawartość wyposażenia tornistra małego ucznia lub przedszkolaka, czyli ołówki, kredki, klej, nożyczki, kolorowe bloki rysunkowe, bibułka, farby i inne drobne materiały dostępne zazwyczaj w każdym domu. Sposób wykonania na każdym etapie pracy jest opisany i uwidoczniony na zdjęciach na Facebook'u w postach profilu *Zamojski „GOK Wysokie"*. Wśród prac plastycznych są tam już takie, jak drzewko szczęścia z guzików, zwierzaczki CD, a wśród nich żabka, jeżyk i biedronka, uśmiechnięte żółte słoneczko z paseczków, kwiatki z ziarenek dyni, wiosenne bazie na papierowym talerzyku z plasteliny oraz wspaniała pszczółka, a także króliczek wielkanocny z serduszek, baranek wielkanocny z ogromną czupryną, pisanki w różnym wydaniu: na wydmuszkach jaj, malowane, naklejane z dostępnych nici, tasiemek i świecidełek – tu kreatywność dzieci i pomysłowość każdego maluszka jest nieograniczona. Na wiosnę zwykle dzieci w GOK-u uczyły się jak siać i sadzić różne rośliny, więc i teraz chcieliśmy pokazać najmłodszym, np. jak rośnie rzeżucha. Wysialiśmy ją w wytłaczankach po jajkach, podlewaliśmy i dbaliśmy, aby urosła i mogła być ozdobą wielkanocnego stołu.

Kolorowe wiatraczki

Tworzyliśmy magiczne zajęcia, aby pobudzić kreatywność naszych ulubieńców. W taki oto sposób powstały drzewka z drucików, kolorowych rurek do picia, plasteliny i bibułki. Uczyliśmy w postach jak malować słoiczki, z których potem będą flakoniki, ucząc się zarazem amatorskiej techniki decoupage. Stosowaliśmy się do zasad upcyclingu, czyli nadawania niepotrzebnym rzeczom drugiego życia, np. wykorzystując pojemniczki po serkach czy śmietanie stworzyliśmy wspaniałe żółwie. Wszystkie te zajęcia dostępne są na naszym funpage'u *Zamojski „GOK Wysokie"*.

Paskowe słoneczko

Nie zapomnieliśmy o majowych świętach. W naszej tradycji to jedne z najważniejszych świąt państwowych w naszym kraju. Święto Konstytucji, szacunek do naszej flagi, święto ludzi pracy to nasze życie. Dzieci na te okazję przygotowują róże dekoracje i prace plastyczne, przede wszystkim godło państwowe oraz flagi. Animatorzy z GOK-u pokazali dzieciom sposób na wykonanie orła białego w koronie na czerwonym tle z wyklejanych małych kuleczek z bibułki oraz pomysł na proste i jakże efektowne kotyliony.

Wszystkim rodzicom, przedszkolakom i uczniom najmłodszych klas, którzy korzystają z naszych instrukcji, pokazów i pomysłów na zajęcia pozalekcyjne i świetlicowe, życzymy dużo zdrowia i siły na ten trudny czas odosobnienia. Apelujemy do rodziców i opiekunów: pracujmy z naszymi pociechami i pozwólmy im się rozwijać artystycznie i kreatywnie, bo dobre przygotowanie dzieci do dorosłego życia to sukces nas wszystkich. Skorzystajcie z akcji #zostanwdomu z GOK-iem.

GOK: EM

ROBOTA WRZE, KIPI I PALI SIĘ W RĘKACH

Pomimo nakazu zamknięcia ośrodków kultury w stanie epidemii w Polsce, animatorzy Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość pracują pełną parą – czasem dosłownie, bo w ramach akcji #zostańwdomu z GOK-iem uruchomiono „GAR KĄCIK, czyli GOK-owskie weekendowe kulinaria". Ponadto, powstał cykl zajęć w odcinkach on-line, pt. „Rękodzieło dla zaawansowanych, ...czyli warsztaty z Darią!" więc pomysłów na robótki ręczne nie brakuje.

Babka czekoladowa

Tort malinowy z mascarpone

Chleb sodowy

Się dzieję w GOK-u w Wysokiem pomimo zamkniętych drzwi! Trwa tu niemal „produkcja masowa" w ramach organizacji czasu wolnego mieszkańców Gminy Zamość z dostępem do internetu. W każdym tygodniu na profilu *Zamojski „GOK Wysokie"* prezentowane są ciekawe przepisy kulinarne. Bez wychodzenia z domu podróżujemy po świecie w kulinarnych doznaniach smakowych. Prezentujemy przepisy okolicznościowe. Coś na słodko, coś na słono. Dania mięsne i jarskie. Aksamitne sosy, domowe chleby oraz pyszne sałatki. Akcja „#zostańwdomu z GOK-iem" pozwoliła nam otworzyć się na nowe smaki i pokazać jak różnorodna jest kuchnia polska i nie tylko, jak wiele ma smaków i barw. Zajrzyj do nas na facebook'a i „posmakuj" pyszności. Z kolei raz w tygodniu „odbywają się" w GOK-u zajęcia warsztatowe dla zaawansowanych, oczywiście za pośrednictwem internetu. W strefie weekendowej na Facebooku *Zamojski „GOK Wysokie"* publikowane są oryginalne posty – są to zajęcia warsztatowe wymagające odpowiednich materiałów i odrobiny wiedzy. W tym trudnym dla nas wszystkich czasie izolacji społecznej animatorzy i instruktorzy GOK-u zaprezentowali mieszkańcom Gminy kilka inspirujących pomysłów. Jedna z autorek tych pomysłowych „robótek" ma na imię Daria, stąd nazwa cyklu zajęć. Dzięki instrukcjom i pokazom Darii każdy chętny może wykonać w domu m.in. kolorowe, zapachowe mydełka glicerynowe, deski kuchenne decoupage w technice powertex, zwierzołyżki kuchenne czy niepowtarzalne doniczki na zioła. Te prace są czasochłonne, lecz bardzo efektowne. Każde takie warsztaty są dokładnie opisane krok po kroku, co daje gwarancję sukcesu w samodzielnej pracy rękodzielniczej. Kolejne pomysły i publikacje już powstają, dlatego warto obserwować nowe posty na funpage'u *Zamojski „GOK Wysokie"*. **GOK: AW, DB i JK**

Ceramiczna doniczka decoupage

Decoupage z elementami powertex

Kuchenne magnesy

INFORMACJE ZE SZKÓŁ GMINY ZAMOŚĆ

SP w Borowinie Sitanieckiej

SP W BOROWINIE SITANIECKIEJ

Dzień Matki
Dzień Matki to święto wyjątkowe. Przypomina nam, jak ważne są nasze mamy, a każdej z nich należy się moc uścisków i milion buziaków. Każda mama w takim dniu powinna poczuć się naprawdę wyjątkowo. W tym dniu dzieci na całym świecie okazują swoją miłość najpiękniej, jak potrafią. W szkołach odbywają się uroczyste akademie poświęcone mamom. W tym roku w naszej szkole, podobnie jak w innych, było jednak inaczej, a może tym bardziej wyjątkowo. Dzień Mamy był świętowany w domu. Dzieci oczywiście pamiętały o swoich kochanych mamach. Obdarowały je laurkami z przepięknymi życzeniami oraz własnoręcznie przygotowanymi upominkami. Podziękowały swoim mamom za trud włożony w wychowanie, wsparcie w trudnych chwilach, troskę, pomoc i miłość. Wszyscy dołączamy się do tych wspaniałych życzeń. **Ewa Łapa**

ZSPiP W KALINOWICACH

Przedszkole w Kalinowicach w hołdzie Świętemu Janowi Pawłowi II z okazji 100. rocznicy urodzin
„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więcej poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich."
JAN PAWEŁ II

Dzieciństwo jest okresem, w którym kształtują się istotne elementy osobowości, między innymi poczucie własnej wartości, czy kształtowanie stosunku do świata. Na drodze do osiągania celów wychowawczych stawiane są zwykle wzory postępowania i zachowania. Dzieci potrzebują autorytetów, a takim autorytetem był i jest Święty Jan Paweł II. To właśnie On swoim życiem i postawą uczył, jak stawać się lepszym. Swoją skromnością i mądrością wzbudzał szacunek innych, a głoszone przez niego wartości rozumiane były wszędzie. Ojciec Święty bardzo kochał dzieci, zawsze miał na sercu ich dobro, stawał w ich obronie.
Dlatego, w tym szczególnym roku, w kalendarz uroczystości przedszkolnych wpisało się upamiętnienie 100. urodzin Wielkiego Polaka. Sytuacja epidemiczna zweryfikowała nasze zamiary i przedsięwzięcia. W planach była organizacja koncertu w wykonaniu dzieci przedszkolnych, a także konkurs plastyczny,, Jan Paweł II - przyjaciel Rodziny". Z wiadomych względów taki koncert nie mógł się odbyć. Jednak dzięki zaangażowaniu rodziców, nauczycieli, księdza katechety, a przede wszystkim dzieci, koncert, można by powiedzieć, odbył się wirtualnie. Efektem wspólnej pracy jest filmik w wykonaniu dzieci z naszego przedszkola. W krótkim montażu słowno – muzycznym dzieci opowiedziały o „wielkim, skromnym człowieku, o człowieku pełnym wiary i miłości. O człowieku z wielkim sercem, który niestrudzenie przemierzał cały glob, aby dotrzeć nawet tam, gdzie wcześniej nie znano Jego imienia..." **Agnieszka Waszczuk**

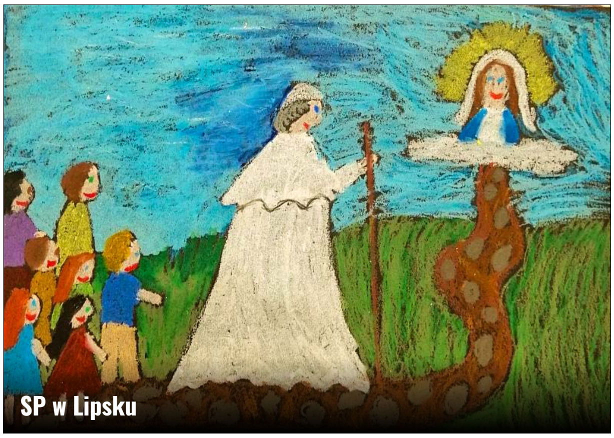

ZSPiP w Kalinowicach

SP W LISPKU

100. rocznica urodzin św. Jana Pawła II
W wychowaniu bowiem chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem. (...)
św. Jan Paweł II

Dnia 18 maja 2020 roku obchodziliśmy 100. rocznicę urodzin Wielkiego Papieża, Wielkiego Polaka, Wielkiego i Wspaniałego Człowieka – Karola Wojtyły – Św. Jana Pawła II. Z tej racji w Szkole Podstawowej w Lipsku miało się odbyć wiele konkursów, było dużo inicjatyw oraz wiele pomysłów, ale niestety pandemia koronawirusa pokrzyżowała nam plany, uniemożliwiła realizację tychże pomysłów. Jednak jako ci, którzy zdobywają wiedzę i mądrość w roku jubileuszu św. Jana Pawła II, nie mogliśmy w tym czasie pozostać bierni – zmobilizowani, mając tak Wielkiego Patrona i wierząc w Świętych Obcowanie, wspólnie, choć zdalnie, ale z radością przygotowaliśmy się na 100. rocznicę urodzin Karola Wojtyły – Św. Jana Pawła II. Podejmując trud zmagania się z obecną sytuacją staraliśmy się zatrzymać na chwilę modlitwy i refleksji, korzystając z tekstów, które pozostawił nam wszystkim papież – Polak. To one umacniają nas na ścieżkach życia i pomagają stawać się pięknymi ludźmi na wzór św. Jana Pawła II. W Szkole Podstawowej w Lipsku już od 13 maja trwał konkurs na pracę literacką: „Życzenia dla papieża Jana Pawła II" z okazji 100. rocznicy urodzin. Dzień później został ogłoszony szkolny konkurs plastyczny „Pocztówka dla św. Jana Pawła II". Uczniowie chętnie angażowali się w konkursy na szczeblu gminnym biorąc udział w konkursie organizowanym przez Bibliotekę Publiczną Gminy Zamość z/s w Mokrem: „Św. Jan Paweł II – patron roku 2020". W konkursie prasowo – czytelniczym pod patronatem Wójta Gminy Zamość w stulecie urodzin Karola Wojtyły. Święty Jan Paweł II zajmuje szczególne miejsce w historii Polski i Europy: „Jego praktyczna obrona praw naszego narodu uczyniły Ojca Świętego najważniejszym z ojców niepodległości Polski" – czytamy w uchwale Sejmu, który ustanowił rok 2020 Rokiem Świętego Jana Pawła II. Biblioteka Publiczna Gminy Zamość chcąc oddać hołd Wielkiemu Papieżowi zaprosiła nas do udziału w tego-

▶

SP w Lipsku

rocznym konkursie prasowo – czytelniczym. Co więcej, uczniowie indywidualnie wyszukiwali konkursy ogólnopolskie i również tam zgłaszali swoje prace wykonane z miłości i wdzięczności Ojcu Świętemu.

W sam dzień rocznicy urodzin papieża została przeprowadzona wieczornica on-line poprzez serwis internetowy „zoom". Na klawiszach fortepianowych wspólnie zagraliśmy wyjątkową melodię w duchu wdzięczności św. Janowi Pawłowi II. Po przypomnieniu sobie podstawowych informacji o życiu papieża, razem z Magdą Anioł zaśpiewaliśmy papieżowi w formie karaoke piosenkę „Lolek". Wsłuchiwaliśmy się co Ojciec Święty mówił o rodzinie, a następnie za wstawiennictwem św. Jana Pawła II pomodliliśmy się za nasze rodziny, by były Bogiem silne. Obejrzeliśmy także teledysk „Nie zastąpi Ciebie nikt", który jest muzyczny hołdem, hymnem z okazji 100. rocznicy urodzin Karola Wojtyły. Mieliśmy także możliwość udania się w wirtualną podróż do Wadowic.

Wierzymy, że ta wyjątkowa rocznica urodzin świętego Jana Pawła II przyniesie błogosławione owoce w naszym życiu, że dzięki wpatrywaniu się w dochodzenie do świętości naszego rodaka – papieża, każdy z nas zechce naśladować go dobrym i świętym zachowaniem. Niech nie ustanie pragnienie poznawania osoby św. Jana Pawła II oraz modlitwa za jego wstawiennictwem. Prośmy św. Jana Pawła II, aby każdego dnia nas prowadził.

Jeszcze jedno: Nie wiem, czy wiecie, ale właśnie w czwartek, 7 maja, rozpoczął się proces beatyfikacyjny Emilii i Karola Wojtyłów – rodziców św. Jana Pawła II.

W maju bieżącego roku opiekun Samorządu Szkolnego ogłosił konkurs literacki: „Życzenia dla Jana Pawła II z okazji 100 rocznicy urodzin." Celem tego przedsięwzięcia było przybliżenie uczniom sylwetki papieża Polaka, który w szczególny sposób kochał młodzież, nazywając ją przyszłością i nadzieją Kościoła. Jan Paweł II pragnął, by młodzi ludzie rozwinęli wszystkie swoje talenty otrzymane od Boga. Mówił do nich skrótami, które tylko oni rozumieli. Obecnie takimi skrótami i poetyckimi utworami chcą się odwdzięczyć dzieci ze Szkoły Podstawowej w Lipsku. Stąd też nadsyłane prace ukazujące talenty dzieci. W konkursie literackim nagrody otrzymali: Michał Gajak – klasa III; Krystian Greszta – klasa III.

Możemy się pochwalić także rozstrzygnięciem Szkolnego Konkursu Plastycznego „Pocztówka do nieba dla św. Jana Pawła II". Na konkurs plastyczny z okazji 100. rocznicy urodzin św. Jana Pawła II wpłynęły prace w dwóch kategoriach wiekowych: I kategoria (klasy I-III) i II kategoria (klasy IV-VII). Spośród otrzymanych prac Jury nagrodziło 6 prac, którym przyznało nagrody. Z klas I-III nagrody otrzymali: I miejsce – Michał Gajak (klasa III), II miejsce – Julia Czerwonka (klasa I), III miejsce – Aleksandra Greszta (klasa I).

Z kolei w kategorii klas IV-VII wyróżnieni zostali: I miejsce – Bartosz Łyś (klasa VI), II miejsce – Paweł Detko (klasa VI), III miejsce – Justyna Zięba (klasa IV)

Pozostałe osoby otrzymają dyplomy za udział w konkursie. Wszystkim uczestnikom konkursu nagrody i dyplomy zostaną wręczone po powrocie do szkoły. **Ks. Sławomir Zawada**

SP W PŁOSKIEM

Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Moje zdrowie – moja siła, wielka moc" w Szkole Podstawowej w Płoskiem

Uczniowie klas I-III oraz przedszkolaki ze Szkoły Podstawowej w Płoskiem wzięli udział w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym „Moje zdrowie – moja siła, wielka moc". Projekt miał na celu przybliżenie dzieciom wiedzy na temat zdrowego stylu życia oraz działań ekologicznych. Zadaniem uczniów było wykonanie zadań z pięciu modułów: „Żyję zdrowo i bezpiecznie", „Jestem tym co jem i piję", „Przed chorobą uciekam na własnych nogach", „Zamiast grać na komputerze lepiej pędzić na rowerze" oraz „Gdy Ziemia woła o pomoc". Wszystkie zadania udało nam się zrealizować, dzięki czemu uczniowie przybliżyli sobie wiedzę na temat własnego zdrowia. Szkoła za udział w projekcie otrzymała certyfikat.

SP w Płoskiem

SP W ZAWADZIE

Mistrz Edukacji Ekologicznej

Ekokoncepcja urządzeń technicznych jest kluczem do przyszłości. Jak będzie wyglądał nasz świat w przyszłości, to za-

SP w Zawadzie

leży tylko od nas. Uczniowie klas VI Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zawadzie wzięli udział w ogólnopolskim konkursie ekologicznym pt. „Mistrz Recyklingu Maks porządkuje odpady". To konkurs o tym dlaczego tak ważna jest ekokoncepcja: ułatwia prawidłowy odzysk i recykling urządzeń AGD RTV wszechobecnych w naszym codziennym życiu. Uczniowie byli ekodesignerami i wykonali modele miksera do muzyki, mikrofalówki i laptopa z materiałów upcyklingowych. Następnie rysowali instrukcje demontażu, tak aby przekazać jak najwięcej informacji na temat zawartych w nim surowców wtórnych i tych nadających się do recyklingu. Zgodnie z regulaminem konkursu szóstoklasiści korzystali z internetowych aplikacji edukacyjnych w wirtualnej rywalizacji III Ligi Elektrorecyklingu. Zadania konkursowe były realizowane pod kierunkiem wychowawcy klasy pana Tomasza Mocha i nauczyciela techniki pani Anity Gorzkowskiej. Udział w konkursie był okazją dla uczniów do rozwijania kreatywności, zdolności manualnych i kompetencji kluczowych, w zakresie przyrodniczym i technicznym. Nasza szkoła otrzymała Certyfikat Mistrza Edukacji Ekologicznej, który potwierdza mistrzowskie rezultaty w edukacji ekologicznej naszych uczniów. **Zespół Redakcyjny SP Zawada**

SP W ŻDANOWIE

„Czyste powietrze wokół nas"

W roku szkolnym 2019/2020 dzieci z oddziałów przedszkolnych w Żdanowie realizowały program „Czyste powietrze wokół nas". Założeniem programu było wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy, oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

Program ten skierowany był nie tylko do dzieci, ale również ich rodziców i opiekunów, a jego głównym celem był wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Podczas realizacji programu dzieci wzbogaciły swoją wiedzę na temat szkodliwości palenia papierosów, miały okazję poznać, w jaki sposób mogą czuć się, gdy ktoś obok nich pali papierosy. Dzieci zakładały hodowlę roślin, które są tak ważne dla naszego środowiska. Poznały historię Danusia, który wybrał się na wycieczkę pociągiem, miały okazję wypowiedzieć się na temat odczuć smoka podczas przebywania w zadymionym wagonie i w wagonie, w którym nikt nie

SP w Żdanowie

palił papierosów. Następnie dzieci wykonały portret Dinusia. Śpiewały piosenkę o Dinku, kolorowały postać Dinka oraz wykonały papierosiaki - straszaki, które mają zniechęcić do palenia. **Zespół wychowania przedszkolnego**

Czytanie wzbogaca

Pod takim hasłem dzieci z oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Żdanowie obchodziły 8 maja Dzień Bibliotekarza, który jednocześnie rozpoczynał Tydzień Bibliotek. Bogata oferta zaplanowanych zajęć odbywających w formie pracy zdalnej, związanych z biblioteką uświadomiła przedszkolakom, że książka może być ich przyjacielem, że jest prawdziwym źródłem wiedzy, ale również ucieczką od rzeczywistości i wielką podróżą po świecie fantazji. Dzieci chętnie podejmowały proponowane działania. Poznały etapy powstawania książki, wykonały swoją własną zakładkę oraz stworzyły zbiór życzeń książki. Udały się również na wirtualną wycieczkę do biblioteki, podczas której zaznajomiły się z pracą bibliotekarza, zwróciły uwagę na wyposażenie biblioteki i dowiedziały się w jaki sposób korzysta się ze zgromadzonego księgozbioru. Podsumowaniem tygodniowych zajęć i wyrazem zaangażowania dzieci są własnoręcznie wykonane książeczki. **Zespół wychowania przedszkolego**

Konkurs plastyczny „Z mamą i tatą poznaję świat"

Dzień Mamy, Dzień Taty i Dzień Dziecka to święta, które na stałe znalazły miejsce w kalendarzu uroczystości przedszkolnych. Chcąc podtrzymywać tradycję świętowania tak podniosłych dni, w oddziałach przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Żdanowie, został ogłoszony konkurs pt.: „Z mamą i tatą poznaję świat". Celem konkursu było rozwijanie zainteresowań najbliższym otoczeniem oraz podkreślenie znaczenia dobrych relacji rodzinnych: miłości i szacunku dla rodziców. Ze względu na zaistniałą sytuację, konkurs miał formę pracy zdalnej. Mimo utrudnień cieszył się dużym powodzeniem. Wśród zgłoszonych prac jury konkursowe dostrzegło „plastyczne perełki" i postanowiło przyznać następujące miejsca: 1 miejsce: Alex Szczerbik, Lena Anioł, Filip Bożek; 2 miejsce: Filip Luchowski, Kornelia Radlińska, Amelia Herbin, Wiktoria Wiśniewska, Antonina Drozd, Filip Dzjędziurko, Gabriela Iwańczyk, Kajetan Budzyński, Alicja Filipowicz, Amelia Szewczuk, Lena Greszta, Klaudia Drozd, Lena Sobczak; 3 miejsce: Amelia Adamska, Emilia Niedźwiedź, Marcelina Lipiec, Weronika Czerniak, Arleta Bielińska, Amelia Unifantowicz, Tymon Radliński, Antonina Chmielewska, Maja Bondyra; Wszystkim nagrodzonym gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów. **Zespół wychowania przedszkolnego**

Naszym Mamom!

Kocham Cię Mamusiu z serduszka całego i życzę Ci, Kochana – wszystkiego najlepszego!

Dzień Mamy to wspaniała okazja do wspólnego świętowania – o swoich Kochanych Mamusiach nie zapomniały również przedszkolaki z oddziałów przedszkolnych ze Szkoły Podstawowej w Żdanowie. Pomimo, iż uroczystość Dnia Mamy w tym roku nie odbyła się w szkole, tak hucznie jak w latach ubiegłych, to dzieci i tak spisały się na medal. Przedszkolaki wykonały wspaniałe prezenty dla swoich Kochanych Mam. Jedne zaśpiewały piosenki, inne wyrecytowały wierszyki, kolejne upiekły pyszne ciasteczka i przygotowały wytworne przyjęcia. Nikt jednak nie zapomniał o najważniejszym - mocno uściskać Mamusię, wycałować i podziękować za jej miłość, opiekę, trud wychowania.

Takie chwile spędzone w gronie rodzinnym pozwalają umacniać rodzinne więzi, uczą miłości, szacunku, przywiązania, a dzieciom pozwalają zaprezentować zdobyte umiejętności. **Zespół Wychowania Przedszkolnego**

KONKURS „ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II – PATRON ROKU 2020” – ROZSTRZYGNIĘTY!

Nasza biblioteka cyklicznie organizuje konkurs prasowo-czytelniczy. Jak co roku tematyką nawiązuje on do ważnych rocznic, wydarzeń historycznych lub też, jak to ma miejsce w br., patronów ustanowionych przez Sejm Rzeczpospolitej Polskiej. Nie było zatem zaskoczeniem dla naszych czytelników, że tegoroczny kupon konkursowy dotyczy właśnie osoby Karola Wojtyły. Tym drobnym gestem Biblioteka Publiczna Gminy Zamość chciała uhonorować 100. rocznicę urodzin wielkiego Papieża Polaka. Dokładnie 18 maja 2020 r. jeden z największych autorytetów przyszedł na świat. „Święty Jan Paweł II zajmuje szczególne miejsce w historii Polski i Europy. Jego praktyczna obrona praw naszego narodu uczyniła Ojca Świętego najważniejszym z ojców niepodległości Polski” – czytamy w uchwale Sejmu, który ustanowił rok 2020 Rokiem Świętego Jana Pawła II.
Wiele dobrego o tym patronacie chciałoby się powiedzieć, jeszcze więcej zostało już wypowiedziane przez innych. Informacje o tym niezwykłym człowieku, treści jego przesłań, myśli, dzieł – są powszechnie dostępne i bez problemu każdy odnajdzie w nich coś dla siebie. Na czym jednak mi zależało, na co chciałam zwrócić szczególną uwagę na kartach kuponu konkursowego, to wychwycenie kilku cennych słów papieża rodaka, które swoim przesłaniem będą krzepić czytelników w tych trudnych czasach, jakie zafundował nam koronawirus. Nie był to prosty wybór; niemal z każdego tekstu papieża z Wadowic można wysnuć cenne przesłanie; cała nauka Jana Pawła II jest uniwersalna i ponadczasowa. Z tego nurtu przesłań ku pokrzepieniu przytoczę jeden cytat, który wyjątkowo zapadł mi w pamięć i serce: „Jeszcze będzie pięknie, mimo wszystko. Tylko załóż wygodne buty, bo masz do przejścia całe życie!”. Takiej wiary w lepsze czasy życzymy nie tylko uczestnikom tegorocznego konkursu, ale wszystkim naszym czytelnikom! Szczerze zachęcamy do studiowania nauk Jana Pawła II, warto z tej skarbnicy mądrych słów czerpać rady, które trafią do każdego z osobna oraz wszystkich razem.
Wracając do naszego konkursu online, pod hasłem „Święty Jan Paweł II – PATRON ROKU 2020” – czas na najważniejsze… na ogłoszenie wyników. W tegorocznym konkursie prasowo-czytelniczym udział wzięło 58 osób, z czego 32 uczestników wypełniło kupon niemal bezbłędnie. Tylko jeden uczestnik nadesłał kupon rozwiązany poprawnie w 100%, a jest nim Antoni Bartoń (Bortatycze). Dla wyjaśnienia: w pytaniu nr 8 („Jakie motto Jan Paweł II wpisał w swój herb papieski?”), jako odpowiedź należało zaznaczyć zarówno łac. „Totus Tuus”, jak i pol. „Cały Twój”. To był w zasadzie jedyny haczyk w kuponie, dlatego komisja konkursowa postanowiła przyznać nagrodę specjalną Antoniemu oraz trzydzieści dwie nagrody uczestnikom, którzy poza tym pytaniem bezbłędnie wypełnili inne punkty. I tak wśród osób nagrodzonych w kategorii „dzieci i młodzież”, znaleźli się: Adrian Lenczewski (Lipsko), Agata Łapa (Lipsko), Agnieszka Rokosz (Lipsko), Aleksandra Kurzępa (Pniówek), Alicja Krępińska (Pniówek), Amelia Lupa (Białowola), Bartosz Łyś (Lipsko), Damian Zielonka (Pniówek), Emilia Lupa (Białowola), Hanna Kudyk (Lipsko), Jakub Zawadzki (Pniówek), Jan Szpindor (Pniówek), Julia Zielonka (Pniówek), Kacper Kraczykiewicz (Lipsko), Kacper Rokosz (Lipsko), Karolina Michońska (Łabunie), Klaudia Puhacz (Pniówek), Ksawery Bondyra (Białowola), Magdalena Kudyk (Pniówek), Magdalena Małek (Pniówek), Maja Jargieło (Pniówek), Maja Kudyk (Lipsko), Mikołaj Iwaniak (Lipsko), Miłosz Łapa (Lipsko), Patryk Sierkowski (Lipsko), Paulina Łapa (Lipsko), Paulina Puhacz (Pniówek), Paweł Detko (Lipsko), Piotr Szpindor (Pniówek), Sebastian Borowiec (Lipsko), Szymon Krzyszczuk (Lipsko), Szymon Włoch (Pniówek), Zosia Ziemińska (Pniówek).
Nagrody otrzymują również Pani Anna Zgnilec (Zawada) i Pan Maciej Turos (Żdanów), którzy nadesłali kupony w ramach kategorii „osoby dorosłe”. Gratulujemy!!!
Wszyscy uczestnicy, którzy wzięli udział w naszym konkursie (bez względu na wynik) tradycyjnie otrzymają drobne nagrody, natomiast osoby wymienione wyżej – nagrody wraz z dyplomem zatwierdzonym własnoręcznym podpisem Dyrektor Biblioteki Elżbiety Stankiewicz oraz Wójta Gminy Zamość Ryszarda Gliwińskiego, który corocznie obejmuje mecenat nad konkursami organizowanymi pod sztandarem naszej biblioteki. Po odbiór nagród zapraszamy od 9 czerwca w godzinach pracy Biblioteki Publicznej Gminy Zamość z/s w Mokrem (godz. 8:00 – 16:00; adres: Mokre 116, 22–400 Zamość). W razie pytań proszę kontaktować się pod numerem telefonu 84 616 65 64.
Niestety ze względów bezpieczeństwa nie możliwe było zorganizowanie rozstrzygnięcia konkursu w sposób tradycyjny, a więc w gmachu głównej siedziby biblioteki. Dla podkreślenia jednak znaczenia każdego działania na rzecz kultywowania ważnych tradycji, dat, wydarzeń, a w tym przypadku osoby JANA PAWŁA II, także doceniając wkład wszystkich uczestników – specjalnie dla Was Telewizja Internetowa TV Zamość nagrała oficjalne przemówienie Dyrektor Biblioteki Elżbiety Stankiewicz oraz Wójta Gminy Zamość Pana Ryszarda Gliwińskiego. Serdecznie zachęcam Państwa do odsłuchania słów, które w tym kontekście stanowią część cennej nagrody!
Jeszcze raz gratulujemy i zachęcamy do udziału w trwającym już konkursie pod hasłem „30 lat samorządności w Polsce”.

BPGZ, bibliotekarz Anna Dubel

UNESCO DOCENIŁO „ROZTOCZE"

Rok temu Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze" (TRB) znalazł się na liście międzynarodowej organizacji UNESCO. Przepiękny teren Roztocza (choć nie całego) po stronie polskiej i po stronie ukraińskiej, wraz z Roztoczańskim Parkiem Narodowym i jego otuliną, od dnia 19.06.2019 r. figuruje na prestiżowej i elitarnej Liście Światowego Dziedzictwa UNESCO – są więc powody do dumy, zwłaszcza że TRB „Roztocze" obejmuje znaczny obszar Gminy Zamość.

Status Rezerwatu Biosfery jest nadawany przez Światowy Komitet UNESCO (United Educational, Scientific and Cultural Organization) w Paryżu obszarom charakterystycznym dla poszczególnych biomów Ziemi. Obszary te wyróżniają się na świecie walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. A zastosowane formy przyrody i zrównoważone użytkowanie gospodarcze tworzą harmonijny układ. Takich unikatowych miejsc na Ziemi jest zaledwie 686 w 122 krajach. Europa ma 263 takie miejsca, zlokalizowane w 36 krajach. W Polsce wyróżniono zaledwie 11 tego typu unikalnych obszarów. Warto też zauważyć, że transgranicznych, jak TRB "Roztocze", jest na świecie tylko 20. W Polsce są to tak znane i cenione miejsca, jak Rezerwat Biosfery Białowieża, Rezerwat Biosfery Babia Góra, Jeziora Mazurskie, Słowiński Rezerwat Biosfery, Trójstronny Transgraniczny Rezerwat Biosfery Karpaty Wschodnie, Transgraniczny Rezerwat Biosfery Karkonosze, Tatrzański Transgraniczny Rezerwat Biosfery, Rezerwat Biosfery Puszcza Kampinoska, Trójstronny Transgraniczny Rezerwat Biosfery Polesie Zachodnie i Rezerwat Biosfery Bory Tucholskie. W 2019 r. do tej elitarnej grupy dołączył Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Roztocze". TRB po stronie polskiej obejmuje część następujących lubelskich powiatów: Janów Lubelski, Zamość, Biłgoraj, Tomaszów Lubelski oraz podkarpacki

Widok z Białej Góry w Roztoczańskim Parku Narodowym

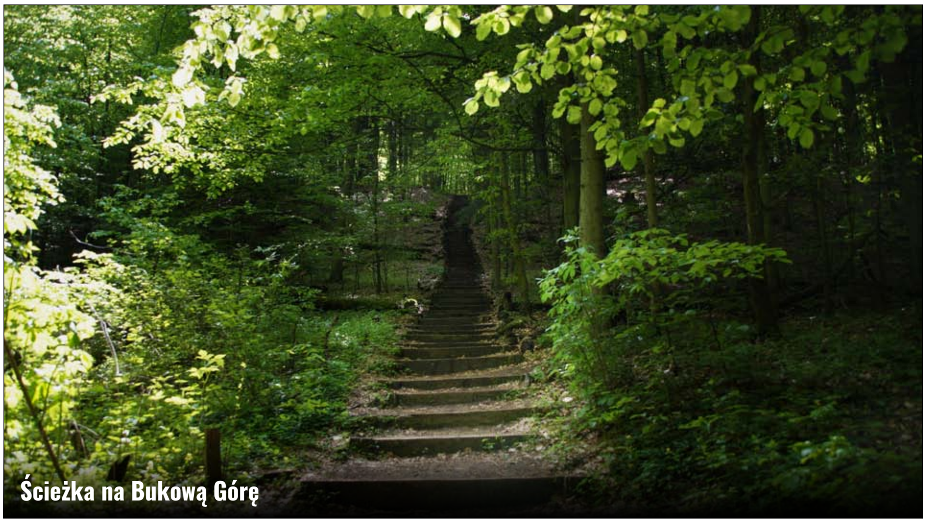
już powiat lubaczowski. Po stronie ukraińskiej w skład TRB „Roztocze" wchodzi część powiatu żółkiewskiego, jaworowskiego i lwowskiego. Powierzchnia całego wyróżnionego rezerwatu biosfery wynosi 371 902 ha, z czego aż 297 015 ha znajduje się po stronie polskiej, a 74 887 ha po stronie ukraińskiej. Cały obszar TRB zamieszkuje ok. 200 tys. mieszkańców. Turystów przyjeżdża tu rocznie ok. 600 tys.

Korzyści i splendor. Utworzenie TRB „Roztocze" i wpisanie go na listę UNESCO jest porównywalne z wpisaniem Zamościa na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Na arenie międzynarodowej uznano wagę walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych Roztocza. To szansa na lepszy rozwój gospodarczy, szczególnie na bazie usług zawiązanych z obsługą turystyczną. Obiekty wpisane na listę UNESCO są bardzo chętnie odwiedzane przez turystów. Daje to też możliwości na skuteczniejsze pozyskiwanie funduszy na ochronę dziedzictwa przyrodniczo-kulturalnego, rozwój turystyki i infrastruktury.

Nie jest łatwo znaleźć się na liście UNESCO. W tym przypadku działania trwały ok. 6 lat. Stało się to głównie za sprawą Dyrektora Roztoczańskiego Parku Narodowego, który w 2013 r. na polecenie Ministerstwa Środowiska rozpoczął proces nominacyjny. To właśnie dzięki pracy kadry RPN-u osiągnięto końcowy sukces. To oni przeprowadzili szeroko zakrojone konsultacje, w których uczestniczyła m.in. administracja samorządowa, lokalna społeczność za pośrednictwem organizacji pozarządowych, przedstawiciele administracji zajmującej się ochroną przyrody i turystyką w regionie.

Gmina Zamość w Transgranicznym Rezerwacie Biosfery „Roztocze".

Tereny Gminy Zamość też wchodzą w skład TRB „Roztocze", pokrywając się z przynależnym jej obszarem otuliny Roztoczańskiego Parku Narodowego i samego Parku. Powierzchnia Parku, która znajduje się na terenie Gminy Zamość wynosi niewiele, bo 4,19 ha, ale przynależna jej

Ścieżka na Bukową Górę

▶

◀

powierzchnia otuliny to aż 4929,30 ha. W skład tej części otuliny wchodzą tereny takich wsi, jak Mokre, Hubale, Wychody, Wieprzec, Zarzecze, Wierzchowiny, Wólka Wieprzecka, Żdanówek, Lipsko i Lipsko Polesie. Weszły one do strefy tranzytowej, gdzie w bogatym przyrodniczo otoczeniu rozwijają się różne formy gospodarowania jak rolnictwo, osadnictwo, rekreacja, turystyka i różne usługi, nastawione na osiągnięcie najwyższego standardu życia człowieka. W strukturze przestrzennej TRB „Roztocze" mamy jeszcze dwie strefy: rdzenną o najwyższej randze ochronnej, za którą odpowiada Roztoczański Park Narodowy, i buforową, odpowiadającą w przybliżeniu statusowi ochronnemu, jaki ma w Polsce park krajobrazowy.

Czy tereny otuliny RPN-u, położone na obszarze Gminy Zamość uznawane są powszechnie za piękne? Na pewno TAK, zwłaszcza gdy pozna je się bliżej i dokładniej. Walory docenia ten, kto udaje się z Zamościa na Roztocze. Najpiękniejsze widoki oferuje nam jednak przejażdżka przez środek przypadającej Gminie Zamość otuliny Roztoczańskiego Parku Narodowego, czyli trasą Mokre – Hubale – Wychody – Wieprzec – Zarzecze – Wierzchowiny – Wólka Wieprzecka. Tu krajobrazy otuliny i Parku tworzą spójną całość. Stopniowo opuszczamy krainę Wyżyny Lubelskiej, wjeżdżając w krainę Roztocza. Teren niejako „faluje", składając się ze wzgórz pokrytych mozaiką pól, często jeszcze w charakterystycznym układzie wstęgowym, tzw. „ręcznikowym". Mijamy długie wsie o zwartej zabudowie, przydrożne krzyże i kapliczki o walorach historycznych. A będąc na wierzchowinie przed naszymi oczami otwiera się wspaniała panorama – kompleks roztoczańskich lasów, dolina rzeki Topornicy z kompleksem stawów hodowlanych i malownicze miejscowości, nad którymi gdzieniegdzie górują wieże kościołów. Widoczne z szosy są rezerwaty przyrody. Jednym z nich jest Rezerwat "Hubale", który chroni susła perełkowanego. Obszar rezerwatu to 35 ha za zagajnikiem w Mokrem. W okresie letnim cierpliwy gość może wypatrzyć żerujące tu lub czuwające w pozycji „słupka" niewielkie zwinne zwierzątka. Zjeżdżając z wierzchowiny w Hubalach, po lewej stronie rysuje się za gruntami rolnymi niewielki obszar leśny. To tu położony jest Rezerwat „Wieprzec", chroniący ceną roślinność torfowiskową. Po prawej stronie drogi dominuje nad okolicą wzniesienie o lokalnej nazwie „koński grzbiet", na którym znajduje się objęty ochroną płat roślinności stepowej – obszar nosi nazwę „Kąty". Teren ten jest bardzo często odwiedzany przez rowerzystów za sprawą przebiegającej tędy Ścieżki Rowerowej Gminy Zamość. Przecina się ona na krzyżówce w Wólce Wieprzeckiej z trasą rowerową o nazwie „Trakt Ordynacki" prowadzącą w głąb Roztocza. Przechodzi tędy także lokalny Ułański Szlak Konny. Czaru wycieczce dodaje bogata historia tych terenów oraz anegdoty i miejscowe opowieści. Warto więc zarezerwować sobie kiedyś więcej czasu na wnikliwsze i bezpośrednie zapoznanie się z TRB „Roztocze".

Na Bukowej Górze

GOK: Magda Misztal

Źródło: informacje na stronie http://roztoczanskipn.pl/oraz wydawnictwo, pt. „Roztoczański Park Narodowy przyroda i człowiek" pod red. Romana Reszela i Tadeusza Grądziela, Zwierzyniec 2013.

Wychody - widok na pola uprawne

NOWE POŁĄCZENIA ROWEROWE Z ROZTOCZEM

W ramach realizacji przez Gminę Zamość projektu „RoweLove Roztocze – razem pomimo granic", dofinansowanego ze środków Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina na lata 2014–2020, na terenie Gminy i gmin ościennych wyznaczono dwa „zielone" szlaki rowerowe (oznaczone w terenie kolorem zielonym). Mają one zapewnić bezpieczne przemieszczanie się rowerami przez turystów z okolic Zamościa w kierunku Roztocza Środkowego.

Nowe szlaki stanowią połączenie nie tylko z głównymi szlakami rowerowymi, prowadzącymi przez Roztocze, ale łączą w jeden system istniejące już szlaki piesze, co opisujemy poniżej.

Szlak „Traktem Ordynackim" długości 8,2 km poprowadzono w całości drogą powiatową 3255L i stanowi on przedłużenie Ścieżki Rowerowej Gminy Zamość od skrzyżowania w Wólce Wieprzeckiej w kierunku Zwierzyńca do miejscowości Obrocz. Na skrzyżowaniu w Obroczy z drogą powiatową 3252L łączy się z niebieskim „Roztoczańskim" szlakiem rowerowym prowadzącym ze Zwierzyńca przez Krasnobród do Majdanu Sopockiego. Szlak ten jest łącznikiem z Centralnym Szlakiem Rowerowym Roztocza (Kraśnik – Zwierzyniec – Hrebenne) oraz ze Szlakiem Polski Wschodniej Green Velo.

Od skrzyżowania w Obroczy jadąc w prawo po ok. 4 kilometrach, tuż przed parkingiem przy Zagrodzie Guciów, rozpoczyna się drugi ze szlaków, wykonanych w ramach wspomnianego wcześniej projektu „RoweLove Roztocze" – oznaczony kolorem zielonym **szlak rowerowy „Po Wzgórzach Roztocza"**. Ma on długość ok. 25 km i poprowadzi od Guciowa przez Bliżów Wojdę, Szewnię Dolną, Czarnowodę, aż do połączenia ze Ścieżką Rowerową Gminy Zamość, a kończy się przy Centrum Geoturystycznym w Lipsku Polesiu.

Oba te szlaki są dwukierunkowe. **Szlak „Traktem Ordynackim"** na całej swej długości przebiega drogą asfaltową, a rozpoczyna się na skrzyżowaniu dróg w Wólce Wieprzeckiej na obrzeżach Gminy Zamość. Ta krzyżówka drogowa jest jednocześnie węzłem szlaków. Z północy na południe przechodzi tędy zielony szlak pieszy im. Aleksandry Wachniewskiej, tzw. „Obwodnica RPN-u" (Zwierzyniec – Wólka Wieprzecka, Wojda, Florianka). Jadąc tym szlakiem ok. 1 km w kierunku Szewni Dolnej, dojedziemy do pomnika Powstania Zamojskiego, gdzie znajduje się kolejny węzeł następujących tras: szlak pieszy niebieski „Po wzgórzach Roztocza" do Krasnobrodu, ścieżka historyczno-przyrodnicza na Wojdę, oraz nowy szlak rowerowy „Po Wzgórzach Roztocza" w dwu kierunkach: jadąc na wschód do Lipska Polesia w Gminie Zamość, jadąc na południe dojedziemy do Guciowa w Gminie Zwierzyniec przez Bliżów w Gminie Adamów.

Około 200 metrów na północny wschód od skrzyżowania znajduje się Szkoła Podstawowa w Wolce Wieprzeckiej, która od 2002 roku nosi imię „Batalionów Chłopskich". Pierwszą swoją bitwę w obronie wysiedlanej ludności Zamojszczyzny partyzancki oddział BCh stoczył w dniu 30 grudnia 1942 roku w pobliskiej miejscowości Wojda k. Bliżowa, położonej na północ od Wólki Wieprzeckiej. Budowa starej części szkoły rozpoczęła się tuż przed wybuchem II wojny światowej. Na parkingu przy szkole ma swój początek i koniec 6-kilometrowa ścieżka nordic walking. Ścieżka ta, poprowadzona drogami polnymi, w dużej swej części przebiega wokół wzgórza o wysokości ponad 270 metrów, skąd można oglądać panoramy położonych w dolinie miejscowości, które za chwilę opiszemy po drodze.

Miejscowość Wólka Wieprzecka powstała ok. 1480 r. i pierwotnie była zwana Wolą, a od 1839 r. przyjęła nazwę Wólka Wieprzecka. Od 1964 roku działają tu prężnie Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich oraz zespół śpiewaczy „Roztoczanki". Część miejscowości na południowy wschód od węzła szlaków to Skaraszów – od początku XIX w. samodzielna miejscowość, a obecnie Sołectwo, mające własną świetlicę, Koło Gospodyń Wiejskich oraz Klub Seniora „Kalinka". Jadąc szlakiem rowerowym, ok. 100 m za skrzyżowaniem po lewej stronie znajduje się stadnina koni „Rozalia", a ok. kilometra dalej po prawej stronie jest wjazd do stadniny „Tarka", tuż przy wjeździe zobaczymy ponad stuletnią kapliczkę domkową poświęconą św. Janowi Nepomucenowi. 300 metrów dalej mijamy nowoczesną świetlicę wiejską w Wólce Wieprzeckiej, sklep, miejsce do aktyw-

nego wypoczynku i plac zabaw dla dzieci. Kilkaset metrów dalej wjeżdżamy do miejscowości Kosobudy na teren Gminy Zwierzyniec. Po drodze napotkamy czerwone znaki pieszego szlaku partyzanckiego, prowadzącego od Wojdy do Szperówki przez Szczebrzeszyn. Po prawej stronie na niewielkim pagórze zobaczymy kościół parafialny pw. św. Andrzeja Boboli. Powstał jako cerkiew w roku 1840, natomiast jako kościół rzymsko-katolicki służy od 21.02.1919 r., odbudowany w 1948 roku po spaleniu podczas działań wojennych. Obecnie obiekt przechodzi

▶

◀

termomodernizację. Do kościoła prowadzi piękna aleja kasztanowców. Tuż przed ogrodzeniem kościoła powstaje nowa aleja dębowa. Nad drzwiami wejściowymi można zobaczyć łuski po pociskach, które ten kościół spaliły, a wewnątrz po prawej stronie ołtarza obraz Matki Boskiej Krasnobrodzkiej. Po lewej stronie od wejścia umieszczona jest tablica pamiątkowa przypominająca o wydarzeniach z 6 czerwca 1943 r., kiedy to podczas Mszy św. do świątyni weszli gestapowcy i zabrali z niej ok. 100 mężczyzn, których następnie wywieźli na Majdanek. Na placu kościelnym stoi drewniana piętrowa dzwonnica. Około 200 metrów dalej znajduje się cmentarz parafialny z grobami żołnierzy września 1939 roku. Jadąc dalej, po prawej stronie mijamy pozostałości starej karczmy, po lewej stronie świetlica wiejska i remiza OSP ze sklepem, a następnie po lewej zabytkowy budynek ordynackiej szkoły (obecnie własność prywatna). Po przejechaniu ok. 4 km do końca wsi dojedziemy do dawnej siedziby nadleśnictwa Kosobudy. Jest tu miejsce, gdzie można chwilę odpocząć. Tutaj też szlak partyzancki skręca na południe w kierunku Szczebrzeszyna. W połowie XVIII w. powstał tutaj folwark, który pod koniec wieku XIX stał się siedzibą ordynackiego leśnictwa. W roku 1944, po odbudowaniu spalonych zabudowań, miało tu swoją siedzibę Nadleśnictwo Kosobudy. Po utworzeniu Parku terenem zarządza Roztoczański Park Narodowy. Dzięki wiernemu odbudowaniu budynków dziś możemy podziwiać piękną leśniczówkę oraz szpalery lip i wiązów na drogach dojazdowych. Od tego miejsca dalsza trasa przebiega przez lasy sosnowo-jodłowe doliną pośród ponad 300-metrowych wzgórz. Zaledwie 600 metrów dalej miniemy po drodze niewielki przysiółek Kosobudy Bór. Jadąc uważnie, oprócz aut można natknąć się na przebiegające przez drogę dziki, jelenie, sarny i wilki. Na ok. 800 metrów przed końcem szlaku dojeżdżamy do ostrego zakrętu w lewo. Tutaj szlak krzyżuje się z dawnym traktem krasnobrodzkim, prowadzącym ze Zwierzyńca przez Trzepieciny i Bondyrz (Gmina Adamów) do Krasnobrodu, a po prawej stronie znajdują się zabudowania leśniczówki Słupy. Ten ostatni odcinek drogi, aż do nadwieprzańskich mokradeł, obsadzony jest po obu stronach dębami. Tuż za mostem na Wieprzu jest skrzyżowanie i koniec szlaku „Traktem Ordynackim". Jeśli chcemy zastanowić się przez chwilę, w którą stronę pojechać, po naszej prawej stronie nad rzeką znajduje się miejsce na krótki postój i łyk zimnej wody ze źródła. Można też wybrać się na spływ kajakiem ze znajdujących się nieopodal wypożyczalni i przystani kajakowych. Można też przenocować w licznych gospodarstwach agroturystycznych.

Wąwozy na szlaku po wzgórzach Roztocza

Przylaszczki w lesie Kąsewiczka

Wszystkie mijane na szlaku miejscowości znajdują się przy starym trakcie do Zwierzyńca, prowadzącym dawniej także dalej do portów na Sanie, obecnie położone są w enklawach pomiędzy wzgórzami Roztoczańskiego Parku Narodowego.

Szlak „Po Wzgórzach Roztocza" ma długość 24,8 km i zgodnie z nazwą prowadzi po roztoczańskich wzgórzach o wysokości nawet 340 m.n.p.m. Jest to szlak dość bezpieczny, poprowadzony częściowo drogami asfaltowymi o niedużym lokalnym ruchu kołowym, ale jednocześnie szlak może sprawiać trudności, nie tylko ze względu na liczne podjazdy, ale też na dość duży przebieg po drogach gruntowych i utwardzonych, szczególnie w dni deszczowe, gdy trzeba jechać po śliskim błocie, zwłaszcza że podstawę drogi stanowią gleby lessowe i rędzinowe.

Opis tego szlaku rowerowego rozpoczniemy od Centrum Geoturystycznego w Gminie Zamość, które powstaje w nowej postaci na terenie tzw. starej szkoły w Lipsku Polesiu. Będą tu miejsca noclegowe, wiaty na spotkania i ogniska, parking, wypożyczalnia rowerów oraz kameralne sale konferencyjne. Tuż przy Centrum mają swój początek i koniec dwie ścieżki nordic walking prowadzące przez najpiękniejsze zakątki bukowych lasów Kąsewiczka i Stary Działek. Ścieżki oznaczone są dwoma kolorami: krótsza kolorem zielonym, dłuższa czerwonym. Ta druga o długości 8,5 km prowadzi do kapliczki św. Romana. Miejscowość Lipsko Polesie powstała tuż przed rozpoczęciem II wojny światowej. Jazdę rozpoczynamy 600-metrowym odcinkiem drogi asfaltowej, obserwując jednocześnie znaki ścieżek nordic walking w kierunku południowo-wschodnim. Do kolejnego odcinka drogi asfaltowej dojedziemy po przejechaniu następnych ok. 14 km. Na wjeździe do lasu

▶

Kąsewiczka jest węzeł szlaków. Tutaj nasz zielony szlak rowerowy łączy się ze Ścieżką Rowerową Gminy Zamość oraz ze szlakiem pieszym zielonym im. Władysławy Podobińskiej z Zamościa do Suśca o długości 52 km. Po około 2 km dojedziemy do wschodniego skraju lasu. Przed nami ukaże się kapliczka św. Romana wybudowana nad źródłem u podnóża Łysej Góry zwanej też Miasteczkiem lub Zjawieniem. Wzgórze ma ok. 300 m, obecnie zarośnięte jest bukami, ale niegdyś znajdowało się na nim grodzisko. Szlak prowadzi nas w prawo na wieżę widokową i miejsce wypoczynku. Powyżej wieży znajduje się wczesnośredniowieczne cmentarzysko kurhanowe. Z wieży podziwiamy widoki od wschodu na lasy i lessowe wzgórza Grzędy Sokalskiej. Na północy i północnym zachodzie bieleją wapieniami pagóry Wyżyny Lubelskiej i wzgórza Działów Grabowieckich. Na południu i południowym zachodzie leżą lasy Roztocza, a w dole łąki i mokradła Kotliny Zamojskiej. Po postoju czeka nas wspinaczka rowerowa długości ok. 3 km po drogach gruntowych, m.in. przez miejscowość Kasjerówka w Gminie Adamów. Celem wspinaczki będzie wzgórze o wysokości 340 m. Na kolejnym węźle szlaków, wraz z niebieskim szlakiem pieszym „Wzgórzami Roztocza", skręcamy na zachód. Przez miejscowość Czarnowoda (Gmina Adamów), gdzie znajduje się jedna z większych winnic na Roztoczu, jedziemy już drogą utwardzoną. Mijając rozproszone zabudowania i kapliczki przydrożne, po ok. 3 km wjeżdżamy na drogę asfaltową. Kilkaset metrów dalej przejedziemy skrzyżowanie z drogą wojewódzką 849 w miejscowości Szewnia Dolna. Zachowując szczególną ostrożność jedziemy dalej na zachód drogą powiatową 3255L aż do pomnika Powstania Zamojskiego, znajdującego się na końcu tej wsi. Jedziemy suchą doliną, jedną z wielu na Roztoczu Środkowym, a do końca naszej trasy pozostało jeszcze ok. 14 kilometrów. Tuż za skrzyżowaniem w Szewni Dolnej, po prawej stronie na niewielkim pagórku, stoi rządcówka dawnego folwarku, późniejsza szkoła oraz budynki nowej szkoły wraz z salą gimnastyczną. Po drodze tuż przy krzyżu morowym jest pole paintballowe, za nim świetlica wiejska, a dalej dawna cerkiew drewniana, teraz kościół filialny parafii Kosobudy pw. Świętego Michała Archanioła. Obecny budynek świątyni powstał w 1905 r. Przy kościele znaki szlaku niebieskiego, które znowu spotykamy, odchodzą na południe, a nieco dalej po tej samej stronie znajduje się zakład produkcji mydła. Początki Szewni sięgają XV w. Obecnie wieś dzieli się na Szewnię Dolną i Szewnię Górną. Jadąc przez wieś, położoną pomiędzy lessowymi wzgórzami, możemy jeszcze podziwiać stare powojenne zabudowania, studnie na korbę oraz pozostałości starych suszarni. Przy kolejnym węźle szlaków obok pomnika Powstania Zamojskiego, wraz ze znakami zielonego szlaku pieszego Aleksandry Wachniewskiej, skręcamy na południe. Przy pomniku znajduje się parking i miejsce wypoczynku z wiatą. Sam pomnik zbudowano z kamieni, ułożonych w formie krzyża partyzanckiego, umieszczonego na kopcu. Na środku kopca stoi krzyż, a pod nim tablica pamiątkowa. Teraz czeka nas dość wyczerpujący podjazd drogą leśną, w większości utwardzoną, aż do zabudowań Kolonii Bliżów (Gmina Adamów). Na kolejnym węźle szlak skręca na wschód, zaś szlakiem pieszym możemy udać się w prawo do przysiółka Wojda, gdzie rozegrała się jedna z większych bitew partyzanckich II wojny światowej. Po raz kolejny spotkamy znaki szlaku pieszego na końcu pobliskiego Bliżowa. Teraz czeka nas jazda drogą gruntową po wierzchowinie do miejscowości Kolonia Adamów. Po prawej stronie mijamy pola, po lewej wąwozy, porośnięte jodłą i buczyną karpacką, tzw. Lasy Komisarskie. Po dojechaniu do drogi powiatowej nr 3253L, skręcamy na północny zachód w kierunku Bliżowa. Tą drogą dojedziemy już do Guciowa w Gminie Zwierzyniec, ale po asfalcie tylko do końca miejscowości. Po prawej stronie mijamy kamieniołom wapieni kredowych o kolorze jasnobeżowym oraz spotykamy znaki szlaku partyzanckiego, który w centrum miejscowości skręca do Wojdy. Mijamy też kościół filialny parafii Kosobudy pw. MB Częstochowskiej, wybudowany w 1986 r., a na końcu wsi mały malowany domek. Pierwsze wspomnienia o Bliżowie pochodzą z początku XIX w., a losy wsi, podobnie jak innych miejscowości Gminy Adamów, związane są z rodzinami Tarnowskich i Łosiów – ostatnich właścicieli folwarku Adamów, do którego włączone były ziemie z Bliżowa.

Pomnik Powstania Zamojskiego w Szewni Dolnej

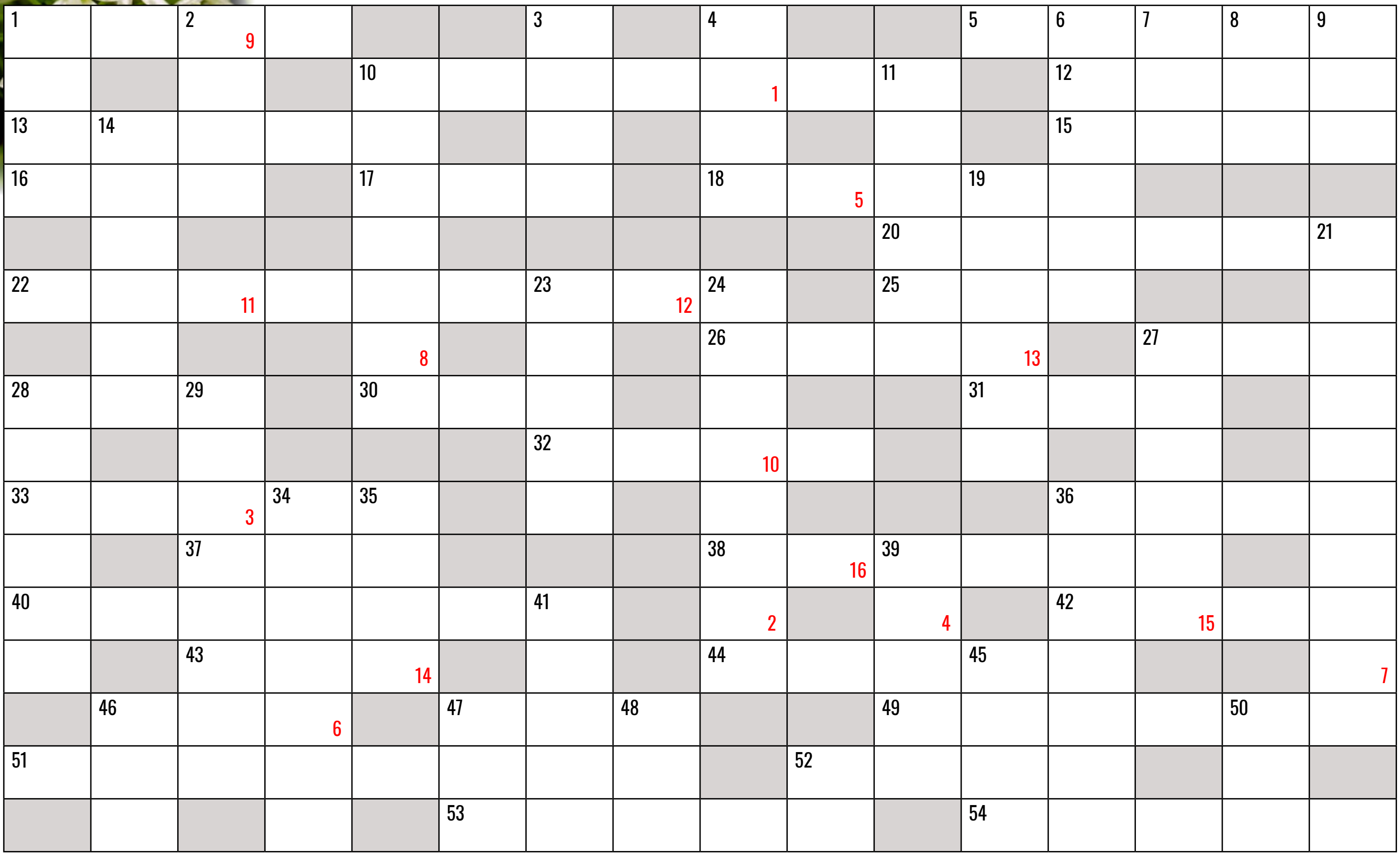
Do końca szlaku pozostało jeszcze ok. 3 km jazdy po leśnych drogach. Dopiero ostatni 300-metrowy odcinek od mostu na Wieprzu jest utwardzony. I tak dojeżdżamy do Guciowa w pobliże słynnej Zagrody państwa Jachymków oraz pobliskich punktów z wiejskim jadłem. W okolicy Guciowa znajdują się wały największego grodziska słowiańskiego oraz liczne kurhany. Jest tu też stacja pogodowa lubelskiego UMCS-u, jej pomiary dostępne są w internecie. Na moście przy rzece znajdziemy urządzenie do automatycznego pomiaru stanu wody. Po dojedzie do węzła ze szlakiem rowerowym Roztoczańskim niebieskim możemy pojechać w prawo w kierunku Obroczy (ok. 4 km), gdzie napotkamy znaki szlaku rowerowego „Traktem Ordynackim" w kierunku Wólki Wieprzeckiej i Zwierzyńca (8 km) lub w lewo w kierunku Bondyrza (6 km) i Krasnobrodu (11 km).
Obecnie obie nowe trasy rowerowe są już gotowe i dostępne dla rowerzystów. W najbliższym czasie w ramach wspomnianego projektu „RoweLove..." planowane jest wydanie mapy turystycznej opisywanych okolic. Życzymy udanych wypraw. **GOK: KC**

Łany zawilca w bukowym lesie

KRZYŻÓWKA Z CZOSNKIEM NIEDŹWIEDZIM

POZIOMO:
1. napój ze zmielonych ziaren kawowca
5. gaszą go strażacy
10. pastewna roślina zbożowa z rodziny rdestowatych, gryka
12. stawka w grze
13. ciemnobrunatny, rudobrązowy barwnik lub kolor
15. państwo w Azji
16. anglosaska jednostka miary powierzchni – 4046,86 metrów kwadratowych
17. zgodność brzmienia końcówek wyrazów na końcu wersów
18. naramiennik
20. przyrząd do przytrzymywania przedmiotów podczas obróbki
22. „...trójcierniowa" – nazwa drzewa z cierniami
25. łodyżki roślin okopowych z listkami
26. wyodrębniony okres
27. niski głos kobiecy lub chłopięcy
28. stwór występujący w baśniach i legendach
30. opłata od towarów pobierana przy przekraczaniu granicy celnej
31. dźwięk o określonej wysokości
32. sztuczka, fortel
33. jadowity wąż
36. niegodziwiec
37. obszar poza linią boiska
38. ochotniczy oddział wojska
40. szlachcic polski, będący zwolennikiem dawnych poglądów i obyczajów
42. Edith ..., francuska piosenkarka
43. „... zwyczajny" – drzewo o szarej korze
44. ortopedyczna lub element drogi kolejowej
46. prawy dopływ Wisły lub marka autobusu
47. Biuletyn Informacji Publicznej
49. warstewka o zielonkawej warstwie pokrywająca wyroby z miedzi
51. podkładana pod śpiwór
52. krajobrazowy, narodowy lub miejski
53. cienkie papiery służące do odbijania pisma, rysunku
54. góry na pograniczu Polski i Słowacji

PIONOWO:
1. sejf
2. Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
3. czynnik regulujący czas trwania dźwięków
4. grecki bajkopisarz z VI w. p.n.e.
6. opasywać czymś ściśle przylegającym
7. zupa na zakwasie z mąki żytniej
8. dziewczynka z elementarza
9. znak zodiaku
10. dawna polska miara objętości
11. choroba gardła
14. specjalista w dziedzinie ekologii
19. tłuszcz dodawany do potraw
21. ustalony system pisania
23. metal wykorzystywany do wyrobu biżuterii
24. bohater „Iliady" Homera
27. święty znany z objawień w Radecznicy
28. gatunek pszenicy
29. roślina na kompot lub szarlotkę
34. państwo nad Morzem Czarnym
35. natarcie, uderzenie na przeciwnika
36. jedna z kości stawu barkowego
39. choroba zakaźna wywołana przez wirusy
41. imię żeńskie
45. jeden z obszarów ochrony ścisłej w Roztoczańskim Parku Narodowym
46. sieć na ryby w kształcie worka
47. samochodowy zbiornik paliwa
48. element konstrukcyjny budowli w kształcie słupa wbijanego w grunt
50. np. czarnoszyi lub białodzioby – ptak wodny
52. liczba o przybliżonej wartości 3,14

Czeka upominek. Rozwiąż krzyżówkę i dostarcz wypełniony kupon do biura administracji Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość w budynku Urzędu Gminy Zamość pod adres: Biuro GOK, ul. Peowiaków 92, pokój 26, 22–400 Zamość. Termin dostarczenia kuponu upływa po dwóch tygodniach od dnia opublikowania danego numeru Biuletynu Samorządu Gminy Zamość na stronie www.gminazamosc.pl. Na kuponie wpisz: hasło – rozwiązanie krzyżówki, Twój pseudonim oraz wymyślone przez Ciebie hasło, dzięki któremu potwierdzisz swoją tożsamość przy ewentualnym odbiorze upominku. Odbiorca upominku zostanie wybrany losowo. Pseudonim zwycięzcy zostanie ujawniony w kolejnym numerze czasopisma. Upominek książkowy będzie czekał do odbioru w w/w biurze administracji GOK.

Wybranym losowo zwycięzcą krzyżówki z miłkiem wiosennym jest osoba o pseudonimie ARNIMA. Zapraszamy po odbiór upominku.

KUPON DO KRZYŻÓWKI

DO BIULETYNU SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ NR 4 (134)

Pseudonim .... Hasło ....

Rozwiązanie krzyżówki:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

POWSZECHNY
SPIS ROLNY
1.09.–30.11.2020
Tacy ludzie jak Ty
zdarzają się raz na
dziesięć lat!
Od 15 czerwca do 8 lipca 2020
trwa nabór na rachmistrza spisowego,
jesteś zainteresowany?
Zgłoś się do swojego urzędu gminy.
Szczegółowe wymagania znajdziesz
na stronie spisrolny.gov.pl
GUS
Powszechny
Spis Rolny 2020

INFORMACJA DLA ROLNIKÓW
OSZACOWANIE SZKÓD W WYNIKU NIEKORZYSTNYCH WARUNKÓW ATMOSFERYCZNYCH

Wójt Gminy Zamość informuje, że Rolnicy, w których gospodarstwach powstały szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi mającymi miejsce na terenie Gminy Zamość w dniu 11 czerwca, mogą je zgłaszać do Urzędu Gminy Zamość na drukach dostępnych na stronie internetowej Gminy www.gminazamosc.pl
Wniosek o oszacowanie strat wraz z załącznikami należy złożyć w biurze podawczym Urzędu Gminy Zamość (parter pokój nr 1) a dodatkowe informacje uzyskać w pok. 27 tel. (84) 639 29 59 wew.41. Do złożonego wniosku należy dołączyć oświadczenia o stratach, oraz oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych, które są niezbędne do przeprowadzenia oszacowania szkód. Druki wniosków i oświadczeń dostępne są też w siedzibie Urzędu (pok. nr 1).
Złożone wnioski zostaną zweryfikowane przez komisję powołaną zarządzeniem Wójta Gminy Zamość i przesłane do Wojewody Lubelskiego.

Zamość, dnia 15.06.2020 r.
Ryszard Gliwiński - Wójt Gminy Zamość

MOŻESZ WYSŁAĆ ARTYKUŁ DO REDAKCJI BIULETYNU
POPRZEZ FORMULARZ NA WWW.GMINAZAMOSC.PL

Od 1 kwietnia 2020 r. funkcjonuje nowy sposób przekazywania materiałów do publikacji w Biuletynie Samorządu Gminy Zamość oraz na oficjalnej stronie internetowej Gminy Zamość www.gminazamosc.pl. Postępuj wg regulaminu wysyłki i publikacji nadesłanych materiałów. Redakcja Biuletynu i Administratorzy gminnego serwisu www.gminazamosc.pl ocenią materiał i zdecydują o jego ewentualnej publikacji.

Aby przekazać swój materiał należy:
- wejść na www.gminazamosc.pl, a następnie w zakładki „MENU"/„Wyślij materiał do publikacji"
- wypełnić wszystkie pola Formularza do kontaktu, załączając artykuł i ewentualnie zdjęcia
- przeczytać regulamin i zatwierdzić zapoznanie się z nim
- przeczytać i zatwierdzić klauzulę informacyjną na temat RODO

Tym samym likwidujemy możliwość przyjmowania materiałów drogą e-mail.
Adres biuletyn@gminazamosc.pl będzie służył jedynie do korespondencji informacyjnej.

Nowy sposób przekazywania materiałów znacznie usprawnia naszą pracę.

Autorów prosimy o korzystanie z nowego Formularza do przesyłu materiałów tekstowych i fotograficznych.

Redakcja Biuletynu i Administracja oficjalnego gminnego serwisu www.gminazamosc.pl

BIULETYN
SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

Redakcja: Redaktor Naczelny: Ryszard Gliwiński
Zastępca Redaktora Naczelnego: Jarosław Kalbarczyk
oraz społeczne kolegium redakcyjne

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian, skracania, redagowania lub odrzucania nadesłanych do publikacji materiałów tekstowych i fotograficznych. Materiały przesłane do Redakcji nie będą zwracane. Redakcja prosi o dostarczanie tekstów i zdjęć za pomocą specjalnego formularza na stronie www.gminazamosc.pl – zakładka MENU / „Wyślij materiał do publikacji".

Opracowanie i dystrybucja: Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem
Wydawca: Gmina Zamość, ul. Peowiaków 92, 22-400 Zamość, tel./fax 84 627 00 83, e-mail: gok@gminazamosc.pl, www.gminazamosc.pl
Druk: ATTYLA Władysław Kardasz, Jacek Kardasz Spółka Jawna, ul. Partyzantów 61, 22-400 Zamość, **Nakład:** 3000 egz.

XVII KONKURS ZDOBYWCY ŚCIEŻKI ROWEROWEJ GMINY ZAMOŚĆ 2020

UWAGA!

W tej edycji Karty Konkursowe będą udostępniane tylko drogą elektroniczną ze względu na stan epidemii Covid-19.

Zapraszamy miłośników turystyki rowerowej!

Do wygrania sprzęt turystyczny

Jak zdobyć nagrody i certyfikat?

- Zacznij od pobrania Karty Konkursowej z internetu – wejdź na www.gok.gminazamosc.pl/2020/zdobywcy-sciezki/
- Zaplanuj przejazd całej Ścieżki Rowerowej Gminy Zamość - 40,5 km.
- Weź na trasę Kartę Konkursową i coś do pisania.
- Znajdź na trasie punkty kontrolne - potwierdź to spisując do Karty co najmniej 9 z 11 numerów na tabliczkach informacyjnych.
- Prześlij drogą e-mail zdjęcie lub skan Karty na adres k.czerwieniec@gminazamosc.pl, wpisując temat „konkurs zdobywcy – czerwiec" (lub wpisz inny miesiąc – konkurs trwa od 1 czerwca do 31 sierpnia), w treści wpisz informację, po raz który bierzesz udział w konkursie.

Spośród nadesłanych kart w danym miesiącu rozlosowany zostanie Zwycięzca, czyli „Zdobywca Ścieżki Rowerowej Gminy Zamość" – otrzyma nagrodę miesiąca. Ponadto, każdy uczestnik konkursu dostanie Certyfikat Zdobywcy Ścieżki.

Organizator: Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem